

Torsdagen den 15 november 2018

P8_TA(2018)0462

Rättigheter och skyldigheter för tågresenärer ***I

Europaparlamentets lagstiftningsresolution av den 15 november 2018 om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om rättigheter och skyldigheter för tågresenärer (omarbetning) (COM(2017)0548 – C8-0324/2017 – 2017/0237(COD))

(Ordinarie lagstiftningsförfarande – omarbetning)

(2020/C 363/36)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens förslag till Europaparlamentet och rådet (COM(2017)0548),
- med beaktande av artiklarna 294.2 och 91.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, i enlighet med vilka kommissionen har lagt fram sitt förslag för parlamentet (C8-0324/2017),
- med beaktande av artikel 294.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
- med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande av den 18 januari 2018 ⁽¹⁾,
- efter att ha hört Regionkommittén,
- med beaktande av det interinstitutionella avtalet av den 28 november 2001 om en mer strukturerad användning av omarbetningstekniken för rättsakter ⁽²⁾,
- med beaktande av skrivelsen av den 24 juli 2017 från utskottet för rättsliga frågor till utskottet för transport och turism i enlighet med artikel 104.3 i arbetsordningen,
- med beaktande av artiklarna 104 och 59 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för transport och turism samt yttrandet från utskottet för den inre marknaden och konsumentskydd (A8-0340/2018), och av följande skäl:
 - A. Enligt yttrandet från den rådgivande gruppen, sammansatt av de juridiska avdelningarna vid Europaparlamentet, rådet och kommissionen, innehåller kommissionens förslag inte några innehållsmässiga ändringar utöver dem som anges i förslaget, och i fråga om kodifieringen av de oförändrade bestämmelserna i de tidigare rättsakterna tillsammans med dessa ändringar gäller förslaget endast en kodifiering av de befintliga rättsakterna som inte ändrar deras sakinnehåll.
- 1. Europaparlamentet antar nedanstående ståndpunkt vid första behandlingen med beaktande av rekommendationerna från den rådgivande gruppen, sammansatt av de juridiska avdelningarna vid Europaparlamentet, rådet och kommissionen.
- 2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att på nytt lägga fram ärendet för parlamentet om den ersätter, väsentligt ändrar eller har för avsikt att väsentligt ändra sitt förslag.
- 3. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända parlamentets ståndpunkt till rådet, kommissionen och de nationella parlamenten.

⁽¹⁾ EUT C 197, 8.6.2018, s. 66.

⁽²⁾ EUT C 77, 28.3.2002, s. 1.

Torsdagen den 15 november 2018

P8_TC1-COD(2017)0237

Europaparlamentets ståndpunkt fastställd vid första behandlingen den 15 november 2018 inför antagandet om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) .../... om rättigheter och skyldigheter för tågresenärer (omarbetning)

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 91.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁽¹⁾,

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) Flera ändringar ska göras i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1371/2007⁽²⁾. ~~Den förordningen bör för att ge resenärer ett bättre skydd och uppmuntra till ökat tågresande, särskilt med vederbörligt beaktande av artiklarna 11, 12 och 14 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Med anledning av dessa ändringar och av tydlighetsskäl bör förordning (EG) nr 1371/2007 därför~~ omarbetas. [Ändr. 1]
- (2) Inom ramen för den gemensamma transportpolitiken är det viktigt att slå vakt om rättigheterna för tågresenärerna och att förbättra kvaliteten och effektiviteten hos persontrafiken för att bidra till en ökning av järnvägstransportens andel i förhållande till andra transportsätt.
- (3) Trots betydande framgångar när det gäller att skydda konsumenter i unionen, finns det fortfarande behov av ytterligare förbättringar i fråga om skyddet av tågresenärernas rättigheter **och arbetet med att säkerställa att de får ersättning för förseningar, inställda resor och materiella skador.** [Ändr. 2]
- (4) Eftersom tågresenären är transportavtalets svagare part bör man slå vakt om resenärens rättigheter.
- (5) Beviljandet av samma rättigheter för tågresenärer vid internationella och nationella resor bör höja nivån på konsumentskyddet **resenärers rättigheter** i unionen, ~~säkerställa lika villkor för järnvägsföretag~~ **särskilt avseende deras tillgång till information** och ~~garantera en enhetlig nivå avseende resenärers~~ **ersättning vid förseningar eller inställda resor. Resenärer bör få så detaljerad information som möjligt om sina** rättigheter. [Ändr. 3]
- (5a) **Denna förordning bör inte inverka menligt på medlemsstaternas eller de behöriga myndigheternas möjlighet att fastställa sociala tariffer för trafik som omfattas av allmän trafikplikt och för kommersiell trafik.** [Ändr. 4]

⁽¹⁾ EUT C 197, 8.6.2018, s. 66.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1371/2007 av den 23 oktober 2007 om rättigheter och skyldigheter för tågresenärer (EUT L 315, 3.12.2007, s. 14).

Torsdagen den 15 november 2018

- (6) ~~Stads-, förorts- och regionaltrafik~~ **Stadstrafik** som är persontrafik på järnväg skiljer sig från fjärrtrafik. Medlemsstaterna bör därför tillåtas att bevilja dispens för ~~stads-, förorts- och regionaltrafik~~ **stadstrafik** som är persontrafik på järnväg och ~~som inte är gränsöverskridande trafik inom unionen~~ från vissa bestämmelser om resenärers rättigheter. [Ändr. 136]
- (7) Ett syfte med denna förordning är att förbättra persontrafiken på järnväg inom unionen. Medlemsstaterna bör därför kunna bevilja dispenser för transporter i regioner där en betydande del av trafiken sker utanför unionen, förutsatt att en lämplig nivå avseende resenärers rättigheter säkerställs för den del av sådan trafik som tillhandahålls på dessa medlemsstaters territorier i enlighet med deras nationella lagstiftning .
- (8) ~~Dispenserna bör dock inte beröra de bestämmelser i denna förordning som underlättar utnyttjandet av tågtrafiktjänster för personer med funktionshinder eller personer med nedsatt rörlighet. Dessutom bör dispenser inte beröra rättigheterna för dem som så önskar att köpa tågbiljett utan otillbörlig svårighet, bestämmelserna om järnvägsföretagens skadeståndsansvar avseende resenärerna och deras resgods, kravet på att järnvägsföretag måste vara rimligt försäkrade samt kravet på att de måste vidta lämpliga åtgärder för att garantera resenärernas personliga säkerhet på tågstationer och på tåg och för att hantera risker. [Ändr. 6]~~
- (9) Tågresenärernas rättigheter omfattar rätt till information om ~~tjänsten~~ **dess tjänster och relaterade frågor** före och under ~~och efter~~ resan. Järnvägsföretag och biljettutfärdare bör i möjligaste mån lämna denna information i ~~förväg och så tidigt som möjligt, i förväg eller åtminstone i början av resan.~~ Informationen bör lämnas i format som är lättillgängliga för personer med funktionshinder eller personer med nedsatt rörlighet **och bör vara allmänt tillgänglig. Järnvägsföretag bör ge denna information till biljettutfärdare och andra järnvägsföretag som säljer deras trafiktjänster.** [Ändr. 7]
- (9a) **Tillgång till all operativ information och alla tariffer i realtid på icke-diskriminerande och genomförbara villkor gör tågresor mer tillgängliga för nya kunder och ger dessa fler rese- och tariffalternativ att välja mellan. Järnvägsföretag bör förse biljettutfärdare med sina operativa uppgifter och tariffuppgifter för att underlätta resor med tåg. Man bör sträva efter att låta resenärer boka direktbiljetter och optimala tågbiljetter för enskilda resor.** [Ändr. 8]
- (9b) **Ett intensivt utnyttjande av multimodala passagerartransporter kommer att bidra till uppnåendet av EU:s klimatomål. Därför bör järnvägsföretag även upplysa om kombinationer med andra transportslag så att tågresenärer känner till dessa möjligheter innan de bokar sin resa.** [Ändr. 9]
- (9c) **Välutvecklade system för multimodala passagerartransporter kommer att bidra till uppnåendet av klimatomålen. Därför bör järnvägsföretag även upplysa om kombinationer med andra transportslag så att tågresenärer känner till dessa möjligheter innan de bokar sin resa.** [Ändr. 10]
- (10) Mer detaljerade krav på tillhandahållandet av reseinformation anges i de tekniska specifikationer för driftskompatibilitet (TSD) som avses i kommissionens förordning (EU) nr 454/2011 ⁽¹⁾.
- (11) En förstärkning av rättigheterna för tågresenärer bör bygga på befintlig internationell lagstiftning enligt bilaga A – enhetliga rättsregler för avtal om internationell transport av resande på järnväg (CIV) till fördraget om internationell järnvägstrafik (Cotif) av den 9 maj 1980, ändrat genom protokollet om ändring av fördraget om internationell järnvägstrafik av den 3 juni 1999 (Vilniusprotokollet). Det är emellertid önskvärt att utvidga tillämpningsområdet för denna förordning till att skydda inte endast resenärer i internationell, utan också i inhemsk järnvägstrafik. Den 23 februari 2013 anslöt sig unionen till Cotif.

⁽¹⁾ Kommissionens förordning (EU) nr 454/2011 av den 5 maj 2011 om teknisk specifikation för driftskompatibilitet avseende delsystemet "Telematikapplikationer för persontrafik" i det transeuropeiska järnvägssystemet (EUT L 123, 12.5.2011, s. 11).

Torsdagen den 15 november 2018

- (12) Mot bakgrund av försäljningen av biljetter för persontransport bör medlemsstaterna vidta alla nödvändiga åtgärder för att förhindra diskriminering på grundval av nationalitet eller hemvist, oberoende av om den berörda resenären befinner sig, permanent eller tillfälligt, i en annan medlemsstat. Dessa åtgärder bör omfatta alla former av dold diskriminering som, genom tillämpning av andra kriterier, t.ex. hemvist, fysisk plats eller digital plats, kan ha samma effekt. Mot bakgrund av utvecklingen av onlineplattformar för försäljning av biljetter för persontrafik bör medlemsstaterna ägna särskild uppmärksamhet åt att säkerställa att det inte förekommer någon diskriminering i samband med användning av onlinegränssnitt eller inköp av biljetter. Transportsystem som inbegriper sociala tariffer bör dock inte uteslutas automatiskt, förutsatt att de är proportionerliga och oberoende av de berörda personernas nationalitet. [Ändr. 11]
- (13) Cyklingens ökande popularitet i hela unionen påverkar rörlighet och turism generellt. Ökad användning av både järnvägar och cykling i färdmedelsfördelningen minskar miljöpåverkan från transporter. Järnvägsföretag bör därför göra det lättare att kombinera cykel- och tågresor i så hög grad som möjligt, i synnerhet genom att tillåta **bör de tillhandahålla tillräckligt många cykelställen för transport av monterade cyklar i utrymmen avsedda för detta ändamål ombord på tågen alla typer av passagerartåg, inbegripet höghastighetståg, fjärrtåg, gränsöverskridande tåg och lokala tåg. Resenärerna bör informeras om det tillgängliga utrymmet för cyklar. Dessa krav bör gälla för alla järnvägsföretag från och med ... [två år efter dagen för denna förordnings ikraftträdande].** [Ändr. 12]
- (14) Järnvägsföretagen bör göra det lättare för tågresenärer att övergå från en operatör till en annan genom att ~~när så är möjligt~~ tillhandahålla direktbiljetter. [Ändr. 13]
- (15) Mot bakgrund av Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, och för att ge personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet möjligheter att resa med tåg som kan jämföras med andra medborgares, bör det fastställas regler om icke-diskriminering och assistans under resan. Personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet, oavsett om orsaken härtill är handikapp, ålder eller andra faktorer, har samma rätt som alla andra medborgare till fri rörlighet och icke-diskriminering. Särskild uppmärksamhet bör ägnas bland annat åt att ~~informera~~ **ge** personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet **lättillgänglig information** om deras möjligheter att utnyttja järnvägsförbindelserna, förutsättningarna för att kunna ta sig in och ut ur vagnarna och om vilka hjälpmedel som finns ombord på tågen. För att lämna resenärer med sensorisk funktionsnedsättning bästa möjliga information om förseningar bör **man använda** visuella och hörbara system ~~användas som är lämpliga och begripliga för dessa resenärer. Personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet bör ges möjlighet att utan extra kostnad köpa biljett ombord på tåget. Personalen bör ha en utbildning som är lämplig för att kunna möta behoven hos personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet, i synnerhet när personalen tillhandahåller assistans. För att säkerställa lika resevillkor bör sådana dessa personer få kostnadsfri assistans på stationer vid på- och ombord hela tiden när tåg körs, och inte bara vid vissa tider på dagen avstigning.~~ [Ändr. 14]
- (15a) **Om det inte finns någon tillgänglig biljettförsäljningsanordning på stationen bör personer med funktionsnedsättning och personer med nedsatt rörlighet kunna köpa biljetter ombord på tåget.** [Ändr. 15]
- (16) Järnvägsföretag och stationsförvaltare bör ta hänsyn till personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet genom att ~~uppfylla~~ **efterleva kommissionens förordning (EU) nr 1300/2014 (TSD) ⁽¹⁾ och direktiv XXX när detta kompletterar TSD för personer med nedsatt rörlighet.** Dessutom, i enlighet med den gällande unionslagstiftningen om offentlig upphandling, i synnerhet Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU ⁽²⁾, bör alla byggnader och all rullande materiel göras tillgängliga genom stegvis avskaffande av de fysiska och funktionella hindren i samband med nyanskaffningar, anläggningsarbeten eller betydande renoveringar. [Ändr. 16]

⁽¹⁾ **Kommissionens förordning (EU) nr 1300/2014 av den 18 november 2014 om tekniska specifikationer för driftskompatibilitet avseende tillgängligheten till Europeiska unionens järnvägssystem för personer med funktionsnedsättningar och personer med nedsatt rörlighet (EUT L 356, 12.12.2014, s. 110).**

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 65).

Torsdagen den 15 november 2018

- (17) Det är önskvärt att det genom denna förordning upprättas ett system för ersättning till resenärerna vid förseningar kopplat till järnvägsföretagets ansvar, på samma grund som det internationella system som föreskrivs i Cotif, särskilt i de enhetliga rättsreglerna (CIV) till detta om resenärernas rättigheter. **Köpta biljetter bör vara fullt återbetalningsbara.** Vid förseningar i persontrafik bör järnvägsföretag ge resenärer ersättning baserad på en procentandel **upp till 100 %** av biljettpriset. [Ändr. 17]
- (18) Järnvägsföretag bör ha skyldighet att vara försäkrade eller vidta likvärdiga åtgärder så att de vid en olyckshändelse kan infria sitt skadeståndsansvar gentemot tågresenärer. Om medlemsstaterna fastställer ett maximalt skadeståndsbelopp om en resenär dödas eller tillfogas personskada, ska detta belopp minst motsvara det belopp som fastställs i de enhetliga rättsreglerna (CIV). **Medlemsstaterna bör ha möjlighet att när som helst höja beloppet för skadestånd i händelse av resenärs dödsfall eller personskada.** [Ändr. 18]
- (19) Förstärkt rätt till ersättning och assistans vid försening, missad anslutning eller inställd förbindelse torde medföra incitament för persontrafikmarknaden till gagn för resenärerna.
- (20) Vid förseningar bör resenärer erbjudas möjligheter till fortsatt resa eller ombokning på likvärdiga transportvillkor. Behoven ~~hos~~ **av lämplig information till** personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet bör beaktas i sådana fall. [Ändr. 19]
- (20a) **Resa eller kombinerad resa bör tolkas som alla situationer med realistiska eller tillämpliga minimitider för anslutning när resan ursprungligen bokades, med beaktande av alla relevanta faktorer, såsom de berörda stationernas och perrongernas storlek och läge.** [Ändr. 137]
- (21) ~~Ett järnvägsföretag bör emellertid inte vara skyldigt att betala ersättning om det kan bevisa att förseningen har orsakats av svåra väderförhållanden eller större naturolyckor som äventyrar den säkra driften av tjänsten. Alla sådana händelser bör ha karaktären av en exceptionell naturkatastrof, till skillnad från normala årstidsbetingade väderförhållanden, t.ex. höststormar eller regelbundet förekommande översvämningar i tätortsområden som orsakas av tidvatten eller snösmältning. Järnvägsföretag bör styrka att de varken kunde förutse eller förhindra förseningen även om alla rimliga åtgärder skulle ha vidtagits.~~ [Ändr. 20]
- (22) I samarbete med infrastrukturförvaltare och järnvägsföretag bör stationsförvaltare utarbeta **och göra** beredskapsplaner **allmänt tillgängliga** för att minimera effekten av allvarliga avbrott genom att ge strandsatta resenärer lämplig information och service. [Ändr. 21]
- (23) Denna förordning bör inte begränsa järnvägsföretagens ~~infrastrukturförvaltares~~ **järnvägsföretags, biljettutfärdares, järnvägsstationers och infrastrukturförvaltares** rätt att ~~i tillämpliga fall~~ **i tillämpliga fall** begära ersättning från någon person, däribland tredje part, ~~i enlighet med tillämplig nationell lagstiftning~~ **för att ha uppfyllt sina skyldigheter till resenärer enligt denna förordning.** [Ändr. 22]
- (24) När en medlemsstat beviljar järnvägsföretag dispens från bestämmelserna i denna förordning, bör den uppmana järnvägsföretagen att, i samråd med organisationer som företräder resenärerna, införa ett system för ersättning och hjälp i händelse av allvarliga avbrott i persontrafiken.
- (25) Det är också önskvärt att befria olycksoffer och deras anhöriga från omedelbara ekonomiska problem under perioden direkt efter en olycka.
- (26) Det är av intresse för tågresenärer att lämpliga åtgärder vidtas med de offentliga myndigheternas samtycke för att garantera resenärernas personliga säkerhet på järnvägsstationerna och ombord på tågen.

Torsdagen den 15 november 2018

- (27) Tågresenärer bör kunna framföra klagomål ~~mot~~ **till** varje järnvägsföretag, **biljettutfärdare, järnvägsstation eller infrastrukturförvaltare** som berörs när det gäller rättigheter och skyldigheter enligt denna förordning och ha rätt att få svar inom rimlig tid. [Ändr. 23]
- (28) Järnvägsföretag och stationsförvaltare bör fastställa, offentliggöra, förvalta och övervaka tjänstekvalitetsnormer för persontrafik på järnväg, **inklusive normerna för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet**. [Ändr. 24]
- (29) För att upprätthålla en hög konsumentskyddsnivå avseende järnvägstransporter bör medlemsstaterna åläggas att utse nationella tillsynsorgan för att noggrant övervaka tillämpningen av samt kontrollera efterlevnaden av denna förordning på nationell nivå. Dessa organ bör kunna vidta en rad olika tillsynsåtgärder **och erbjuda resenärer en bindande alternativ tvistlösning, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/11/EU ⁽¹⁾**. Resenärer bör ha möjlighet att inge klagomål till dessa organ om påstådda överträdelser av förordningen, **och att använda tvistlösning online enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 524/2013 ⁽²⁾ när så är överenskommet. Det bör också föreskrivas att klagomål får göras av organisationer som företräder grupper av resenärer**. För att säkerställa en tillfredsställande hantering av sådana klagomål bör organen också samarbeta med varandra, **och denna förordning bör även fortsättningsvis anges i bilagan till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2394 ⁽³⁾**. Nationella tillsynsorgan bör varje år på sina webbplatser offentliggöra rapporter med statistik över hur många och vilken typ av klagomål som de har tagit emot, med en beskrivning av resultatet av deras genomdrivandeåtgärder. Rapporterna bör dessutom offentliggöras på Europeiska unionens järnvägsbyrås webbplats. [Ändr. 25]
- (30) Behandling av personuppgifter bör genomföras i enlighet med unionens lagstiftning om skyddet av personuppgifter, i synnerhet Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 ⁽⁴⁾ .
- (31) Medlemsstaterna bör fastställa påföljder vid överträdelser av bestämmelserna i denna förordning samt se till att påföljderna tillämpas. Påföljderna, som bland annat kan innefatta ersättning till den berörda personen, bör vara effektiva, proportionerliga och avskräckande **och bör inbegripa, men inte vara begränsade till, ett lägsta bötesbelopp eller en procentandel av det relevanta företagets eller organisationens årliga omsättning, beroende på vilket belopp som är högre**. [Ändr. 26]
- (32) Eftersom målen med förordningen, nämligen att utveckla unionens järnvägar och införa vissa rättigheter för tågresenärer, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför bättre kan uppnås på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går förordningen inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/11/EU av den 21 maj 2013 om alternativ tvistlösning vid konsumenttvister och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 och direktiv 2009/22/EG (EUT L 165, 18.6.2013, s. 63).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 524/2013 av den 21 maj 2013 om tvistlösning online vid konsumenttvister och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 och direktiv 2009/22/EG (EUT L 165, 18.6.2013, s. 1).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2394 av den 12 december 2017 om samarbete mellan de nationella myndigheter som har tillsynsansvar för konsumentskyddslagstiftningen och om upphävande av förordning (EG) nr 2006/2004 (EUT L 345, 27.12.2017, s. 1).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

Torsdagen den 15 november 2018

- (33) För att säkerställa en hög skyddsnivå för resenärer bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt delegeras till kommissionen för att ändra bilagorna I, II och III avseende de enhetliga rättsreglerna (CIV), den minimiinformation som ska lämnas av järnvägsföretag och biljettutfärdare, miniminormer för tjänstekvalitet, och för att inflationsanpassa de finansiella belopp som nämns i förordningen. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inbegripet på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016 ⁽¹⁾. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.
- (33a) **För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter med avseende på att anta ett standardiserat EU-formulär för klagomål som resenärer kan använda för att ansöka om ersättning i enlighet med denna förordning. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 ⁽²⁾. [Ändr. 27]**
- (34) Denna förordning är förenlig med grundläggande rättigheter och med de principer som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt artiklarna 21, 26, 38 och 47 rörande förbud mot alla former av diskriminering, integrering av personer med funktionshinder, en hög nivå i fråga om konsumentskydd samt rätten till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol. Medlemsstaternas domstolar ska tillämpa denna förordning med respekt för dessa rättigheter och principer.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Kapitel I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte **och mål** [Ändr. 28]

I denna förordning fastställs regler för järnvägstransport **för att ge resenärer ett effektivt skydd och uppmuntra till tågresande** på följande områden: [Ändr. 29]

- a) Icke-diskriminering mellan resenärer i fråga om ~~transportvillkor~~ **transport- och biljettvillkor**. [Ändr. 30]
- b) Järnvägsföretagens skadeståndsansvar och deras försäkringsskyldigheter för resenärerna och deras resgods.
- c) Resenärers rättigheter i händelse av en olycka som inträffar till följd av användning av järnvägstjänster och som leder till dödsfall, personskada eller förlust av eller skada på deras bagage.
- d) Resenärers rättigheter ~~vid~~ **och ersättning** vid **störning, såsom en** inställd resa eller försening. [Ändr. 31]
- e) ~~minimiinformation som ska lämnas till passagerare~~. Minsta **korrekta och aktuella** information som ska lämnas **i ett lättillgängligt format** till passagerarna, **inklusive ingående av transportavtal och utfärdande av biljetter**. [Ändr. 32]

⁽¹⁾ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

Torsdagen den 15 november 2018

- f) Icke-diskriminering av och obligatorisk assistans *från utbildad personal* för personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet. [Ändr. 33]
- g) Fastställande och övervakning av tjänstekvalitetsnormer och hantering av risker för resenärernas personliga säkerhet.
- h) **Lämpliga förfaranden för inlämning och** handläggning av klagomål. [Ändr. 34]
- i) Allmänna regler om kontroll av efterlevnaden.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Denna förordning ska gälla nationella och internationella tågresor och järnvägstjänster i hela unionen som tillhandahålls av ett eller flera järnvägsföretag med tillstånd i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/34/EU ⁽¹⁾.
 2. Med förbehåll för punkt 4 får medlemsstaterna bevilja dispens för följande tjänster från tillämpningen av denna förordning:
 - (a) ~~Stads-, förorts- och regionaltrafik~~ **Stadstrafik** som är persontrafik på järnväg enligt direktiv 2012/34/EU, utom gränsöverskridande trafik inom unionen. [Ändr. 138]
 - (b) Internationell persontrafik på järnväg där en betydande del, inbegripet minst ett stationsuppehåll enligt tidtabell, tillhandahålls utanför unionen, ~~förutsatt att resenärernas rättigheter säkerställs på ett lämpligt sätt enligt nationell lagstiftning på territoriet i den medlemsstat som beviljar dispensen.~~ [Ändr. 36]
 - (ba) **Nationell persontrafik på järnväg när en sådan dispens har beviljats av medlemsstaterna enligt förordning (EG) nr 1371/2007 för en period av högst 12 månader efter ... [den dag då denna förordning träder i kraft].** [Ändr. 37]
 3. Medlemsstaterna ska informera kommissionen om dispenser som beviljas enligt punkt 2 a, 2 b och **ba** och om lämpligheten hos sin nationella lagstiftning på sitt territorium med avseende på punkt 2 b. [Ändr. 38]
 4. Artiklarna ~~5, 10, 11 och 25~~ 5, 6, 11, 12 och 17 samt kapitel V ska gälla för all persontrafik på järnväg som avses i punkt 1, inbegripet trafik som beviljats dispens i enlighet med punkt 2 a och 2 b. [Ändr. 39]
- 4a. Denna förordning ska inte tillämpas på trafik som uteslutande bedrivs på grund av sitt historiska intresse.** [Ändr. 40]

Artikel 3

Definitioner

I denna förordning avses med:

1. *järnvägsföretag*: järnvägsföretag enligt definitionen i artikel 3.1 i direktiv 2012/34/EU.
- 1a. **transportör: det järnvägsföretag med vilket resenären har ingått transportavtalet eller ett antal på varandra följande järnvägsföretag som enligt detta avtal har skadeståndsansvar.** [Ändr. 41]

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/34/EU av den 21 november 2012 om inrättande av ett gemensamt europeiskt järnvägsområde (EUT L 343, 14.12.2012, s. 32).

Torsdagen den 15 november 2018

- 1b. **ställföreträdande transportör: ett järnvägsföretag som inte har ingått ett transportavtal med resenären, men till vilket det järnvägsföretag som har ingått avtalet har överlåtit en del av eller hela järnvägstransporten.** [Ändr. 42]
2. **infrastrukturförvaltare:** en infrastrukturförvaltare i enlighet med definitionen i artikel 3 i direktiv 2012/34/EU.
3. **stationsförvaltare:** en organisatorisk enhet i en medlemsstat som har givits ansvaret för förvaltningen av en järnvägsstation. Infrastrukturförvaltaren kan vara stationsförvaltare.
4. **researrangör:** en arrangör, ~~eller återförsäljare~~, annan än järnvägsföretaget, i den bemärkelse som avses i artikel 3.8 ~~och 3.9~~ i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2302 ⁽¹⁾. [Ändr. 43]
5. **biljettutfärdare:** varje återförsäljare av järnvägstransporter som ingår transportavtal och säljer biljetter, ~~för ett järnvägsföretags eller för egen räkning, separata biljetter eller direktbiljetter~~ för ett ~~eller flera~~ järnvägsföretags ~~räkning~~ eller för egen räkning. [Ändr. 44]
- (5a) **distributör: återförsäljare av järnvägstransporter som säljer biljetter för ett järnvägsföretags räkning, och som inte har några skyldigheter enligt det avtal som ingåtts mellan resenären och järnvägsföretaget.** [Ändr. 45]
6. **transportavtal:** ett avtal om transport mot ersättning eller kostnadsfritt mellan ett järnvägsföretag ~~eller en biljettutfärdare~~ och resenären om tillhandahållande av en eller flera transporttjänster. [Ändr. 46]
- (6a) **biljett: ett giltigt bevis som berättigar resenären till järnvägstransport, oberoende av form – papper, e-biljett, smartkort, resekort.** [Ändr. 47]
- (6b) **kombinerad resa: en biljett eller biljetter som representerar fler än ett transportavtal för på varandra följande järnvägstjänster som tillhandahålls av ett eller flera järnvägsföretag.** [Ändr. 48]
7. **bokning:** ett tillstånd på papper eller i elektronisk form som berättigar till transport enligt i förväg bekräftade och personligt utformade transportarrangemang.
8. **direktbiljett:** en biljett eller **separata** biljetter som representerar ett enda **eller flera** transportavtal som har ingåtts för att genomföra på varandra följande järnvägstjänster som tillhandahålls av ett eller flera järnvägsföretag **och som köps från samma biljettutfärdare, researrangör eller järnvägsföretag för en sammanhängande resa.** [Ändr. 49]
9. **trafik:** persontrafik på järnväg som bedrivs mellan järnvägsstationer eller uppehåll enligt en tidtabell.
10. **resa:** transport av en passagerare mellan en avgångsstation och en ankomststation ~~inom ramen för ett enda transportavtal.~~ [Ändr. 50]
11. **nationell persontrafik på järnväg:** en tjänst för personbefordran med järnväg som inte korsar en medlemsstatsgräns.
12. **internationell persontrafik på järnväg:** en internationell tjänst för personbefordran med järnväg enligt definitionen i artikel 3.5 i direktiv 2012/34/EU.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2302 av den 25 november 2015 om paketresor och sammanlänkade researrangemang, om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 och Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU samt om upphävande av rådets direktiv 90/314/EEG (EUT L 326, 11.12.2015, s. 1).

Torsdagen den 15 november 2018

13. *försening*: tidsskillnaden mellan den tidpunkt då resenären planerades anlända enligt den offentliggjorda tidtabellen och tidpunkten för hans eller hennes verkliga eller förväntade ankomst till den slutliga bestämelsestationen .
- 13a. ankomst: den tidpunkt då tågets dörrar öppnas vid ankomstationens perrong och det är tillåtet att lämna tåget. [Ändr. 51]**
14. *periodkort eller abonnemang*: en biljett för ett obegränsat antal resor som ger den behörige innehavaren rätt att resa med tåg på en särskild resrutt eller ett särskilt nätverk under en angiven period.
15. *missad anslutning*: en situation där en resenär missar en eller flera förbindelser under en resa **eller en kombinerad resa** till följd av försening eller inställelse av en eller flera tidigare förbindelser, **oberoende av om detta sker inom ramen för ett enda transportavtal eller inte.** [Ändr. 139]
16. *person med funktionshinder* och *person med nedsatt rörlighet*: en person som har en bestående eller tillfällig fysisk, mental, psykisk eller sensorisk funktionsnedsättning som, i samspel med olika hinder, kan göra det svårt för personen att fullt ut och effektivt använda transporter på samma villkor som andra resenärer eller vars rörlighet vid användning av transporter är nedsatt ~~på grund av ålder.~~ [Ändr. 53]
17. *allmänna villkor för befordran*: järnvägsföretagets villkor i form av i varje medlemsstat gällande allmänna villkor eller tariffer som genom ingående av transportavtalet har kommit att utgöra en integrerad del av detta.
18. *fordon*: motorfordon eller släpvagn som transporteras vid personbefordran.
19. *de enhetliga rättsreglerna (CIV)*: enhetliga rättsregler för avtalet om internationell transport av resande på järnväg (Contract for International Carriage of Passengers and Luggage by Rail, CIV), enligt tillägg A till fördraget om internationell järnvägstrafik (Convention concerning International Carriage by Rail, Cotif).

Kapitel II

TRANSPORTAVTAL, INFORMATION OCH BILJETTER

Artikel 4

Transportavtal

Ingående och genomförande av transportavtal och tillhandahållande av information och biljetter ska ske enligt bestämmelserna i avdelning II och avdelning III i bilaga I, varvid bestämmelserna i detta kapitel ska iakttas.

Artikel 5

Icke-diskriminerande villkor i transportavtal

Utan att det påverkar sociala tariffer ska järnvägsföretag, **researrangörer** eller biljettutfärdare erbjuda allmänheten **transportavtalsvillkor, biljettvillkor** och tariffer **samt sälja biljetter och direktbiljetter och ta emot bokningar från resenärer i linje med artikel 10 i denna förordning**, utan direkt eller indirekt diskriminering på grundval av **resenärens** nationalitet eller hemvist, **järnvägsföretagets, researrangörens** eller **biljettutfärdarens** etableringsort **inom unionen** eller **det sätt på vilket resenären har köpt sin biljett.** [Ändr. 55]

Torsdagen den 15 november 2018

Artikel 6

Cyklar

Resenärerna ska ha rätt att ta cyklar ombord på tåget, **inbegripet på höghastighetståg, fjärrtåg, gränsöverskridande tåg och lokala tåg. Alla nya eller upprustade passagerartåg ska senast den ... [två år efter dagen för ikraftträdandet av denna förordning] vara utrustade med en tydligt angiven plats för** transport av **minst åtta monterade** cyklar. Järnvägsföretag, biljettutfärdare, researrangörer och, i förekommande fall, stationsförvaltare **ska informera** resenärerna, **senast när de köper biljetten**, om villkoren för **transport av cyklar på alla tåg** i enlighet med förordning (EU) nr 454/2011. [Ändr. 56]

Artikel 7

Förbud mot att frånga och begränsa förpliktelserna

1. Förpliktelser gentemot resenärerna enligt denna förordning får inte begränsas eller frångås, till exempel genom ett undantag eller en begränsande klausul i transportavtalet. **Avtalsvillkor som direkt eller indirekt syftar till att upphäva, göra undantag från eller begränsa de rättigheter som följer av denna förordning ska inte vara bindande för resenären.** [Ändr. 57]

2. Järnvägsföretag, **researrangörer eller biljettutfärdare** får erbjuda avtalsvillkor som är förmånligare för resenären än de villkor som fastställs i denna förordning. [Ändr. 58]

Artikel 8

Skyldighet att informera om att en trafiktjänst upphör

Järnvägsföretagen eller, i tillämpliga fall, behöriga myndigheter som är ansvariga för kontrakt om allmän järnvägstrafik, ska på lämpligt sätt **och utan dröjsmål**, inbegripet i format som är lättillgängliga för personer med funktionshinder i enlighet med tillgänglighetskrav i direktiv XXX ⁽¹⁾ **och förordning (EU) nr 1300/2014**, och **i god tid** innan besluten genomförs offentliggöra **förslag** om att dra in **eller väsentligt reducera** tjänster antingen permanent eller tillfälligt, **och säkerställa att meningsfulla och ordentliga samråd om förslagen hålls med intressenter innan förslagen genomförs.** [Ändr. 59]

Artikel 9

Reseinformation

1. Järnvägsföretag, **researrangörer** och biljettutfärdare som erbjuder transportavtal för **egen räkning eller för** ett eller flera järnvägsföretags räkning ska, på begäran, ge resenären åtminstone den information som avses i del I av bilaga II om de resor för vilka transportavtal erbjuds av det berörda järnvägsföretaget. Biljettutfärdare som erbjuder transportavtal för egen räkning, och researrangörer, ska lämna denna information. **För att säkerställa att denna förordning efterlevs ska järnvägsföretag tillhandahålla denna information till biljettutfärdare och andra järnvägsföretag som säljer deras trafiktjänster.** [Ändr. 60]

⁽¹⁾ Direktiv XXX om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar vad gäller tillgänglighetskrav för produkter och tjänster (Europeiska rättsakten om tillgänglighet) (EUT L X, X.X.XXXX, s. X).

Torsdagen den 15 november 2018

2. Järnvägsföretagen och, **i tillämpliga fall**, biljettutfärdarna ska under resan, inbegripet vid anslutningsstationer, lämna resenären åtminstone den information som avses i del II av bilaga II. **För att säkerställa att denna förordning efterlevs ska järnvägsföretag ge denna information till biljettutfärdare och andra järnvägsföretag som säljer deras trafiktjänster.** [Ändr. 61]

3. Den information som avses i punkterna 1 och 2 ska lämnas **av järnvägsföretag, researrangörer och biljettförsäljare till resenärerna** genom användning av **lättillgänglig, allmänt använd och** modern kommunikationsteknik **och, med beaktande av punkt 2, i realtid, samt, om möjligt, i skriftlig form, i syfte att ge resenärerna all den information som krävs enligt bilaga II till denna förordning.** Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt att säkerställa att denna information är tillgänglig för personer med funktionshinder i enlighet med tillgänglighetskraven i direktiv XXX, förordning (EU) nr 454/2011 **och förordning (EU) nr 1300/2014. Om det finns format som är lättillgängliga för personer med nedsatt rörlighet ska detta anges tydligt.** [Ändr. 62]

4. **Järnvägsföretag**, stationsförvaltare och infrastrukturförvaltare ska **göra** realtidsinformation om tåg, inbegripet sådana som drivs av andra järnvägsföretag, **allmänt tillgänglig i realtid i syfte att se till att inga resenärer diskrimineras.** [Ändr. 63]

4a. Järnvägsföretag ska i samarbete med stationsförvaltare och infrastrukturförvaltare ge information i tidtabeller om tillgängliga tågförbindelser och stationer. [Ändr. 64]

Artikel 10

Tillgång till biljetter, direktbiljetter och bokningar

1. Järnvägsföretag och biljettutfärdare ska erbjuda biljetter ~~och, när sådana finns att tillgå~~, direktbiljetter och bokningar. ~~De ska göra sitt yttersta för att erbjuda direktbiljetter, inbegripet för resor över gränser~~ **eller med nattåg och resor** med fler än ett järnvägsföretag. [Ändr. 65]

2. Utan att tillämpningen av punkterna 3 och 4 påverkas ska järnvägsföretagen och biljettutfärdarna distribuera biljetter till resenärerna via åtminstone ett av följande försäljningsställen:

- a) Biljettkontor eller biljettautomater.
- b) Telefon, Internet eller via annan allmänt tillgänglig informationsteknik.
- c) Ombord på tågen.

~~Medlemsstaterna~~ **De behöriga myndigheter som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 ⁽¹⁾,** får kräva att järnvägsföretagen för tjänster som tillhandahålls enligt avtal om offentliga tjänster ska tillhandahålla biljetter genom fler än ett försäljningsställe. [Ändr. 66]

3. Järnvägsföretagen ska erbjuda möjlighet att erhålla biljetter för respektive förbindelse ombord på tåget om inte detta begränsas eller vägras av **väl motiverade** säkerhetsskäl, enligt en policy mot bedrägerier, på grund av obligatorisk platsbokning eller på skäliga kommersiella grunder, **inbegripet begränsat utrymme eller begränsade lediga platser.** [Ändr. 67]

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 av den 23 oktober 2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70 (EUT L 315, 3.12.2007, s. 1).

Torsdagen den 15 november 2018

4. Om det inte finns något biljettkontor eller någon biljettautomat på avgångsstationen ska resenärerna på järnvägsstationen informeras om:

- a) möjligheten att köpa biljett per telefon, via Internet eller på tåget samt hur detta ska göras,
- b) den närmaste järnvägsstation eller plats där det finns biljettkontor och/eller biljettautomater.

5. Om det inte finns något biljettkontor eller någon tillgänglig biljettautomat på avgångsstationen ~~ska personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet~~ **eller något annat sätt att köpa biljetter i förväg, ska resenärer** tillåtas att köpa biljetter ombord på tåget utan extra kostnad. [Ändr. 68]

6. Om en resenär får separata biljetter för en enda resa **eller en kombinerad resa** som omfattar på varandra följande järnvägstjänster som tillhandahålls av ett eller flera järnvägsföretag, ska resenärens rättigheter till information, assistans, service och ersättning motsvara de rättigheter som gäller för en direktbiljett och omfatta hela resan från avresan till den slutliga bestämmelseorten. ~~såvida inte resenären uttryckligen informeras skriftligen om något annat. Sådan information ska särskilt ange att om resenären missar en anslutning har han eller hon inte rätt till assistans eller ersättning på grundval av resans totala längd. Bevisbördan när det gäller att visa att informationen har lämnats ska ligga hos järnvägsföretaget, dess agent, researrangören eller biljettutfärdaren.~~ [Ändr. 140]

Artikel 10a

Tillhandahållande av reseinformation via programmeringsgränssnitt

1. Järnvägsföretag ska ge icke-diskriminerande tillgång till all reseinformation, inklusive operativ information om tidtabeller och tariffer i realtid, enligt vad som avses i artikel 9, via programmeringsgränssnitt (API).

2. Järnvägsföretagen ska tillhandahålla researrangörer, biljettutfärdare och andra järnvägsföretag som säljer trafik tjänster för deras räkning icke-diskriminerande tillgång till bokningssystem via programmeringsgränssnitt, så att de kan ingå transportavtal, utfärda biljetter och direktbiljetter och göra bokningar på ett sådant sätt att de erbjuder den mest optimala och kostnadseffektiva resan, även gränsoverskridande.

3. Järnvägsföretagen ska säkerställa att de tekniska specifikationerna för programmeringsgränssnitten är väl dokumenterade och öppet tillgängliga utan kostnad. Gränssnitten ska använda öppna standarder, allmänt använda protokoll och maskinläsbara format så att de är driftskompatibla.

4. Järnvägsföretagen ska se till att alla ändringar av de tekniska specifikationerna för deras programmeringsgränssnitt görs tillgängliga, förutom i nödsituationer, för researrangörer och biljettutfärdare i förväg, så snart som möjligt och inte mindre än tre månader innan en ändring genomförs. Nödsituationer ska dokumenteras och dokumentationen ska på begäran göras tillgänglig för de behöriga myndigheterna.

5. Järnvägsföretagen ska säkerställa att tillgång till programmeringsgränssnitten ges på icke-diskriminerande villkor, med likvärdig tillgänglighet och funktion, inklusive support, tillgång till all dokumentation och alla standarder, protokoll och format. Researrangörer och biljettutfärdare får inte missgynnas i förhållande till järnvägsföretagen själva.

6. Programmeringsgränssnitten ska införas i enlighet med kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/1926 ⁽¹⁾. [Ändr. 70]

⁽¹⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/1926 av den 31 maj 2017 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/40/EU vad gäller tillhandahållande av EU-omfattande multimodala reseinformationstjänster (EUT L 272, 21.10.2017, s. 1).

Torsdagen den 15 november 2018

Kapitel III

JÄRNVÄGSFÖRETAGENS SKADESTÅNDSANSVAR GENTEMOT RESENÄRERNA OCH MED AVSEENDE PÅ DERAS RESGODS

Artikel 11

Skadeståndsansvar för resenärer och resgods

Utan att tillämplig nationell lagstiftning som ger resenärerna ytterligare ersättning för skador påverkas ska järnvägsföretagens skadeståndsansvar gentemot resenärerna och med avseende på deras resgods regleras genom kapitel I, III och IV i avdelning IV, VI och VII i bilaga I, varvid bestämmelserna i detta kapitel ska följas.

Artikel 12

Försäkring och skadeståndsansvar om en resenär dödas eller tillfogas personskada

Järnvägsföretagen ska vara försäkrade till en sådan nivå, i enlighet med artikel 22 i direktiv 2012/34/EU och på grundval av en bedömning av deras risker, eller vidta likvärdiga åtgärder, så att de kan infria sitt skadeståndsansvar enligt denna förordning.

Artikel 13

Förskottsutbetalningar

1. Om en resenär avlider eller skadas ska järnvägsföretaget som avses i artikel 26.5 i bilaga I omgående, och under inga omständigheter senare än femton dagar efter det att den ersättningsberättigade fysiska personens identitet har fastställts, göra de förskottsutbetalningar som behövs för att täcka omedelbara ekonomiska behov, i proportion till den skada som lidits.
2. Vid dödsfall ska förskottsutbetalningen uppgå till minst 21 000 EUR, utan att tillämpningen av punkt 1 därför påverkas.
3. En förskottsutbetalning ska inte innebära ett erkännande av skadeståndsansvar och kan kvittas mot eventuella senare utbetalningar enligt denna förordning, men den kan inte återkrävas annat än i de fall skadan uppstått genom resenärens försumlighet eller vållande, eller när en annan person än den ersättningsberättigade personen har mottagit förskottsutbetalningen.

Artikel 14

Bestridande av skadeståndsansvar

Även om järnvägsföretaget bestrider att det har skadeståndsansvar för kroppsskada som en resenär som färdas med företagets tåg har åsamkats, ska det göra varje rimlig ansträngning för att hjälpa en resenär som begär skadestånd från tredje part.

Kapitel IV

FÖRSENING, UTEBLIVEN ANSLUTNING OCH INSTÄLLELSE

Artikel 15

Skadeståndsansvar vid förseningar, utebliven anslutning och inställelse

Järnvägsföretagens skadeståndsansvar när det gäller försening, utebliven anslutning och inställelse ska regleras genom kapitel II i avdelning IV i bilaga I, varvid bestämmelserna i detta kapitel ska iakttas.

Artikel 16

Ersättning och ombokning

1. Om det ~~skäliga~~ är troligt, antingen vid avgång eller i händelse av en missad anslutning under en resa ~~med en direktbiljet~~, att ankomsten till den slutliga bestämmelseorten **i en sammanhängande resekedja** enligt transportavtalet kommer att förenas mer än 60 minuter **eller ställas in**, ska resenären omedelbart erbjudas att välja något av följande: [Ändr. 71]

Torsdagen den 15 november 2018

- a) Ersättning motsvarande hela biljettpriset, enligt samma villkor som vid köpet, för den eller de delar av resan som inte fullföljts och för den eller de delar som fullföljts, om resan blivit meningslös med tanke på resenärens ursprungliga resplan, med en returresa till den första avreseorten snarast möjligt om detta är relevant. Denna ersättning ska betalas ut på samma villkor som den ersättning som avses i artikel 17.
- b) Fortsatt resa eller ombokning till den slutliga bestämmelseorten snarast möjligt, på likvärdiga transportvillkor **och utan ytterligare kostnader, inbegripet vid en missad anslutning på grund av att en förbindelse på en tidigare sträcka under resenärens resa var försenad eller inställd. I sådana fall ska resenären tillåtas att välja nästa tillgängliga avgång till den slutliga bestämmelseorten även om det inte finns någon specifik bokning eller om nästa tåg tillhandahålls av ett annat järnvägsföretag.** [Ändr. 72]
- c) Fortsatt resa eller ombokning till den slutliga bestämmelseorten en senare dag som resenären finner lämplig och på likvärdiga transportvillkor, **dock inte senare än en månad efter att tjänsten har återupptagits.** [Ändr. 73]

2. Vid tillämpningen av punkt 1 b får likvärdiga ombokningsalternativ drivas av vilket järnvägsföretag som helst, och de får omfatta användning av transport i högre klass och alternativa ~~transportsätt~~ **landtransportsätt** utan ytterligare kostnader för resenären. Järnvägsföretagen ska göra rimliga ansträngningar för att undvika extra byten. Den sammanlagda restiden, vid användning av ett alternativt transportsätt för den del av resan som inte fullföljts som planerat, ska vara jämförbar med den planerade restiden för den ursprungliga resan. Resenärer ska inte nedgraderas till transportmedel i en lägre klass såvida inte sådana transportmedel är de enda tillgängliga ombokningsalternativen. [Ändr. 74]

3. Transporttjänstleverantörer som gör ombokningar ska ~~ägnas särskild uppmärksamhet åt att ge personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet likvärdig~~ **assistans och tillgänglighet när de erbjuder en alternativ tjänst. Denna alternativa tjänst kan vara densamma för alla passagerare, men den kan också, enligt transportörens beslut, vara ett individuellt transportmedel som är anpassat till de särskilda behoven hos vissa personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet.** [Ändr. 75]

Artikel 17

Ersättning av biljettpriset

1. Resenärer som drabbas av en försening mellan den avrese- och ankomstort som anges ~~i transportavtalet~~ **på biljetten** för vilken biljettpriset inte har ersatts i enlighet med artikel 16, får, utan att därmed avsäga sig rätten till transport, begära ersättning för en sådan försening från järnvägsföretaget. Den minsta ersättningen vid förseningar ska vara

- a) ~~25 %~~ **50 %** av biljettpriset vid 60–~~90~~ minuters försening,
- b) ~~50 %~~ **75 %** av biljettpriset vid **91** minuters försening ~~eller mer,~~

(ba) 100 % av biljettpriset vid 121 minuters försening eller mer. [Ändr. 76]

2. Punkt 1 gäller också för resenärer som har ett periodkort eller abonnemang. Om de under periodkortets, **rabattkortets** eller abonnemangets giltighetstid upprepade gånger har drabbats av förseningar eller inställd trafik får de begära lämplig ersättning i enlighet med **bestämmelserna i punkt 1 a, b och ba.** ~~järnvägsföretagens ersättningsbestämmelser.~~ Dessa bestämmelser ska ange kriterierna för att definiera förseningar och för att beräkna ersättningen. Om förseningar på mindre än 60 minuter inträffar upprepade gånger under periodkortets eller abonnemangets giltighetstid ska förseningarna räknas kumulativt, och resenärer ska få ersättning i enlighet med järnvägsföretagets ersättningsbestämmelser. [Ändr. 77]

Torsdagen den 15 november 2018

3. Ersättningen för **inställda resor eller** förseningar ska beräknas i proportion till det totala pris som resenären faktiskt erlagt för den **inställda eller** försenade tjänsten. När transportavtalet avser en ut- och återresa ska ersättningen för **inställd resa eller** försening under antingen ut- eller återresan beräknas i proportion till halva det pris som erlagts för biljetten. Priset för en **inställd eller** försenad förbindelse enligt varje annan form av transportavtal som omfattar flera påföljande delsträckor ska på samma sätt beräknas i proportion till hela priset. [Ändr. 78]
4. Vid beräkning av förseningstiden ska hänsyn inte tas till en försening om järnvägsföretaget kan ge belägg för att denna har inträffat utanför unionens territorier
5. Ersättningen av biljettpriset ska erläggas inom en månad efter begäran om ersättning. Ersättningen får erläggas i form av värdebevis och/eller andra tjänster om villkoren är flexibla (särskilt vad gäller giltighetstid och bestämmelseort). Ersättningen ska på resenärens begäran betalas kontant.
6. Ersättningen av biljettpriset får inte minskas genom avdrag för transaktionskostnader, till exempel avgifter, telefon- eller portokostnader. Järnvägsföretagen får fastställa en lägsta gräns under vilken ingen ersättning ska utgå. Denna gräns får inte överskrida ~~4 EUR~~ **5 EUR** per biljett. [Ändr. 79]
7. Resenärerna ska inte vara berättigade till ersättning om de har informerats om en försening före inköp av biljetten eller om ankomsttiden har försenats med mindre än 60 minuter genom fortsatt resa med en annan trafiktjänst eller ombokning. [Ändr. 80 berör ej SV versionen]
8. ~~Ett järnvägsföretag ska inte vara skyldigt att betala ersättning om det kan bevisa att förseningen har orsakats av svåra väderförhållanden eller större naturolyckor som äventyrar den säkra driften av tjänsten och att den inte kunde ha förutsatts eller förhindrats även om alla rimliga åtgärder hade vidtagits. [Ändr. 81]~~

Artikel 18

Assistans

1. Vid försenad ankomst eller avgång ska järnvägsföretaget, ~~eller biljettutfärdaren~~ **biljettutfärdarna**, eller stationsförvaltaren, hålla resenärerna informerade om situationen och om förväntad avgångs- och ankomsttid, **i enlighet med artikel 9**, så snart dessa uppgifter finns att tillgå. [Ändr. 83]
2. Vid varje försening som avses i punkt 1 och överstiger 60 minuter ska resenärerna dessutom kostnadsfritt erbjudas
 - a) måltider och förfriskningar, om dessa finns att tillgå ombord på tåget eller på stationen eller rimligen kan anskaffas, som står i skäligen proportion till väntetiden, med beaktande av kriterier såsom avståndet från leverantören, den tid som krävs för leverans och kostnaden,
 - b) hotellrum eller annan inkvartering, samt transport mellan järnvägsstationen och inkvarteringsplatsen, när ett uppehåll på en eller fler nätter, eller ett ytterligare uppehåll blir nödvändigt, där och om detta är fysiskt möjligt, **med beaktande av tillgänglighetsbehoven för personer med funktionshinder och personer med begränsad rörlighet och certifierade servicedjurs behov**, [Ändr. 84]
 - c) transport från tåget till järnvägsstationen, till en alternativ avgångspunkt eller till den slutliga bestämmelseorten för förbindelsen om tåget har blivit stående på linjen, där och om detta är fysiskt möjligt.
3. Om förbindelsen måste avbrytas ska järnvägsföretagen så snart som möjligt organisera alternativ befordran av resenärerna.

Torsdagen den 15 november 2018

4. *Avseende de drabbade resenärerna ska järnvägsföretagen ~~ska erbjuda sig att på resenärens begäran~~ intyga på biljetten ~~deras biljetter~~ eller på något annat sätt att tågtrafiken varit försenad, att förseningen lett till en missad anslutning eller att förbindelsen har ställts in. Detta intygande ska tillämpas i samband med bestämmelserna i artikel 17 under förutsättning att passageraren som har ett periodkort eller abonnemang kan bevisa att han eller hon reste med det berörda tåget.* [Ändr. 85]

5. Det järnvägsföretag som genomför trafiken ska vid tillämpningen av punkterna 1, 2, 3 och 4 fästa särskild uppmärksamhet vid behoven hos personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet och eventuella medföljande personer *och certifierade servicedjur.* [Ändr. 86]

6. Utöver skyldigheterna för järnvägsföretag enligt artikel 13a.3 i direktiv 2012/34/EU ska ~~stationsförvaltaren vid en järnvägsstation som hanterar minst 10 000 resenärer per dag i genomsnitt under ett år säkerställa att stationsdriften, järnvägsföretagen och infrastrukturförvaltaren samordnas via en lämplig beredskapsplan som förberedelse för eventuella allvarliga avbrott och stora förseningar som leder till att ett betydande antal resenärer blir strandsatta på stationen. Planen ska säkerställa att strandsatta resenärer får tillfredsställande assistans och information, inbegripet i lättillgängliga format i enlighet med tillgänglighetskraven i direktiv XXX. Stationsförvaltaren ska på begäran göra planen, och eventuella ändringar av den, tillgänglig för det nationella tillsynsorganet eller för något annat organ som utses av en medlemsstat. Stationsförvaltare vid järnvägsstationer som hanterar färre än 10 000 resenärer per dag i genomsnitt under ett år ska göra alla rimliga ansträngningar för att ombesörja samordning avseende stationsanvändare och för att assistera och informera strandsatta resenärer i sådana situationer. medlemsstater, järnvägsföretag, stationsförvaltare och infrastrukturförvaltare samarbeta för att säkerställa att de beredskapsplaner som avses i artikel 13a.3 i direktiv 2012/34/EU innehåller tillgänglighetskrav för varnings- och informationssystem.~~ [Ändr. 87]

Artikel 19

Rätt till gottgörelse

Om ett järnvägsföretag betalar ersättning eller uppfyller sina andra skyldigheter i enlighet med denna förordning får ingen bestämmelse i denna förordning eller nationell lagstiftning tolkas som en inskränkning av järnvägsföretagets rätt att begära ersättning för kostnader från någon person, däribland tredje part, i enlighet med tillämplig lagstiftning. I synnerhet ska denna förordning inte på något sätt begränsa järnvägsföretagets rätt att begära ersättning från en tredje part som järnvägsföretaget har ett avtal med och som har bidragit till den händelse som gav upphov till ersättningen eller andra skyldigheter. Ingen bestämmelse i denna förordning får tolkas som en inskränkning av rätten för en annan tredje part än en resenär, med vilken ett järnvägsföretag har ingått ett avtal, att begära gottgörelse eller ersättning från järnvägsföretaget i enlighet med tillämpliga relevanta lagar. [Ändr. 88]

Kapitel V

PERSONER MED FUNKTIONSHINDER ELLER NEDSATT RÖRLIGHET

Artikel 20

Rätten till transport

1. Järnvägsföretag och stationsförvaltare ska, med aktivt deltagande av organisationer som företräder personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet, ha eller fastställa icke-diskriminerande regler för befordran av personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet inbegripet deras personliga assistenter. Reglerna ska ge resenären möjlighet att *kostnadsfritt* ledsagas av ~~en assistanshund~~ *ett certifierat servicedjur* eller *en medföljande person om självständig rörlighet inte är möjlig*, i enlighet med eventuella relevanta nationella i enlighet med eventuella relevanta nationella regler, *och säkerställa att järnvägstransporter för personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet är omedelbart tillgängliga när så är möjligt.* [Ändr. 89]

2. Personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet ska utan extra kostnad erbjudas bokningar och biljetter. Järnvägsföretag, biljettutfärdare eller researrangörer får inte vägra att godta en bokning av eller att utfärda en biljett till en person med funktionshinder eller nedsatt rörlighet, eller kräva att en sådan person åtföljs av en annan person, utom när detta är strikt nödvändigt för att uppfylla de regler för befordran som avses i punkt 1.

Torsdagen den 15 november 2018

Artikel 20a

Järnvägsföretag och stationsförvaltare ska, vid uppfyllandet av TSD för personer med nedsatt rörlighet, också se till att stationer, perronger, rullande materiel och andra inrättningar är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning eller nedsatt rörlighet. [Ändr. 90]

Artikel 21

Information till personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet

1. Stationsförvaltaren, järnvägsföretaget, biljettutfärdaren eller researrangören ska på begäran informera personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet, inbegripet i lättillgängliga format i enlighet med tillgänglighetskraven i förordning (EU) nr 454/2011 och direktiv XXX **och förordning (EU) nr 1300/2014**, om stationens, de tillhörande anläggningarnas och tågtrafiktjänsternas tillgänglighet och om förutsättningarna för att kunna ta sig in i och ut ur vagnarna i enlighet med reglerna för befordran i artikel 20.1 samt informera personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet om vilka hjälpmedel som finns ombord på tågen. [Ändr. 91]

2. Ett järnvägsföretag, en biljettutfärdare eller en researrangör som använder sig av undantaget enligt artikel 20.2 ska på begäran skriftligt informera den berörda personen med funktionshinder eller nedsatt rörlighet om sina skäl härtill inom fem arbetsdagar från det att bokning eller utfärdande av biljett nekats eller krav om åtföljande person framförts. Järnvägsföretaget, biljettutfärdaren eller researrangören ska ~~göra rimliga ansträngningar för att~~ föreslå en alternativ transportmöjlighet för den berörda personen, med beaktande av hans eller hennes tillgänglighetsbehov. [Ändr. 92]

Artikel 22

Assistans på järnvägsstationer

1. Stationsförvaltaren eller järnvägsföretaget eller båda ska vid avresa från, tågbyte vid eller ankomst till en bemannad järnvägsstation lämna personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet kostnadsfri assistans, så att de kan stiga på avgående tåg, byta till anslutande tåg eller stiga av ett ankommande tåg till vilket de köpt biljett, utan att tillämpningen av reglerna för utnyttjande enligt artikel 20.1 därför påverkas. **Bokningen av assistans ska alltid vara kostnadsfri, oavsett vilken kommunikationskanal som används.** [Ändr. 93]

2. Om det saknas personal **som kan fungera som ledsagare ombord på tåget eller personal** vid stationen ska järnvägsföretag och stationsförvaltare göra varje rimlig ansträngning för att personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet ska ha möjlighet att resa med tåg **i överensstämmelse med tillgänglighetskraven i direktiv XXX [den europeiska rättsakten om tillgänglighet] och förordning (EU) nr 454/2011.** [Ändr. 94]

3. När det gäller obemannade stationer ska järnvägsföretaget och stationsförvaltaren se till att lätt tillgänglig information, inbegripet i lättillgängliga format i enlighet med tillgänglighetskraven i direktiv XXX **och förordning (EU) nr 1300/2014**, i enlighet med reglerna för befordran i artikel 20.1 visas beträffande närbelägna, bemannade stationer och omedelbart tillgänglig assistans för personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet. [Ändr. 95]

4. ~~Assistans ska alltid vara tillgänglig på stationer när tågtrafiktjänster tillhandahålls.~~ [Ändr. 96]

Torsdagen den 15 november 2018

Artikel 23

Assistans ombord på tågen

1. Utan att tillämpningen av de regler för befordran som avses i artikel 20.1 påverkas ska ett järnvägsföretag lämna en person med funktionshinder eller nedsatt rörlighet kostnadsfri assistans ombord på tågen samt vid påstigning och avstigning.
2. Om det saknas personal som kan fungera som ledsagare ombord på tågen ska järnvägsföretag ~~göra rimliga ansträngningar ändå~~ göra **det möjligt** för att personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet ~~ska ha möjlighet~~ att resa med tåg. [Ändr. 97]
3. Vid tillämpningen av denna artikel ska assistans ombord på tågen innebära att varje rimlig ansträngning görs för att ~~erbjuda assistans till~~ en person med funktionshinder eller nedsatt rörlighet **måste erbjudas assistans så** att **han eller hon kan ges** för att **han eller hon kan ges** tillgång till samma tjänster ombord på tåget som övriga passagerare, om denna persons funktionshinder eller rörlighetsnedsättning hindrar honom eller henne från att oberoende och tryggt utnyttja dessa tjänster. [Ändr. 98]
4. ~~Assistans ska alltid vara tillgänglig ombord på tåg när tågtrafiktjänster tillhandahålls.~~ [Ändr. 99]

Artikel 24

Villkor för assistans

Järnvägsföretag, stationsförvaltare, biljettutfärdare och researrangörer ska samarbeta för att **kostnadsfritt** lämna assistans till personer med nedsatt rörlighet enligt artiklarna 20 och 21 i enlighet med följande: [Ändr. 100]

- a) Assistansen **på stationer** ska **tillhandahållas under de tider när tåg körs**, ska lämnas under förutsättning att det järnvägsföretag, den stationsförvaltare, den biljettutfärdare eller den researrangör **som** biljetten **har** köpts hos minst **48 12** timmar innan assistansen erfordras har meddelats att personen behöver sådan assistans. **På stationer där den dagliga trafiken överstiger 10 000 resenärer behövs ingen förhandsanmälan, men den person som behöver assistans ska befinna sig på stationen minst 30 minuter före tågets avgång. På stationer där den dagliga trafiken är mellan 2 000 och 10 000 resenärer ska tidsfristen för förhandsanmälan minskas till högst tre timmar.** Om en biljett eller ett abonnemang avser flera resor ska ett meddelande vara tillräckligt, under förutsättning att tillräcklig information lämnas om tidpunkten för påföljande resor. Sådana meddelanden ska skickas till alla andra järnvägsföretag och stationsförvaltare som berörs av personens resa. [Ändr. 101]
- b) Järnvägsföretag, stationsförvaltare, biljettutfärdare och researrangörer ska vidta de åtgärder som erfordras för att ta emot dessa meddelanden.
- c) Om inget meddelande i enlighet med led a lämnas, ska järnvägsföretaget och stationsförvaltaren i all rimlig utsträckning lämna den assistans som erfordras för att personen med funktionshinder eller nedsatt rörlighet ska kunna företa resan.
- d) Stationsförvaltaren eller någon annan behörig person ska, utan att andras förfoganderätt över områden utanför järnvägsstationen åsidosätts, utse platser inom och utanför järnvägsstationen där personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet kan anmäla sin ankomst till järnvägsstationen och, om så behövs, begära assistans.
- e) Assistansen ska lämnas under förutsättning att personen med funktionshinder eller nedsatt rörlighet infinner sig på utsedd plats vid den tidpunkt som avtalats med det järnvägsföretag eller den stationsförvaltare som lämnar assistansen. Den avtalade tidpunkten får ligga högst 60 minuter före offentliggjord avgångstid, eller före den tidpunkt då samtliga resenärer uppmanats att checka in. Om det inte finns någon föreskriven tidpunkt vid vilken personen med funktionshinder eller nedsatt rörlighet ska infinna sig, ska personen i fråga infinna sig på den utsedda platsen senast 30 minuter före offentliggjord avgångstid, eller före den tidpunkt då samtliga resenärer uppmanats att checka in. [Ändr. 102]

Torsdagen den 15 november 2018

Artikel 25

Ersättning för rörlighetshjälpmedel, annan särskild utrustning eller andra hjälpmedel

1. Om järnvägsföretag och stationsförvaltare orsakar förlust av eller skada på rullstolar, andra rörlighetshjälpmedel eller hjälpmedel och ~~assistanshundar~~ **certifierade servicedjur** som används av personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet, ska de vara ansvariga för och **så snart som möjligt** betala ersättning för denna förlust eller skada. [Ändr. 103]
2. Den ersättning som avses i punkt 1 ska **utbetalas snabbt och ska** motsvara **hela** kostnaden för att ersätta **utrustningen på grundval av det verkliga värdet**, eller **på hela kostnaden för att** reparera den **rullstol, den** utrustning eller de hjälpmedel som förlorats eller skadats **eller förlusten eller skadan av det certifierade servicedjuret. Ersättningen ska också täcka kostnaden för tillfälligt ersättande vid reparation i de fall då resenären står för dessa kostnader.** [Ändr. 104]
3. Vid behov ska järnvägsföretag och stationsförvaltare göra varje rimlig ansträngning för att snabbt tillhandahålla tillfälliga ersättningar för särskild utrustning eller hjälpmedel, och dessa ersättningar ska om möjligt ha tekniska och funktionella egenskaper som motsvarar egenskaperna hos den utrustning och de hjälpmedel som förlorats eller skadats. Personen med funktionshinder eller nedsatt rörlighet ska tillåtas att behålla den tillfälliga ersättningsutrustningen eller det tillfälliga ersättningshjälpmedlet till dess att den ersättning som nämns i punkterna 1 och 2 har betalats.

Artikel 26

Utbildning av personal

Järnvägsföretag och stationsförvaltare ska

- a) säkerställa att all personal, inbegripet personer som är anställda av någon annan utförande part, som ger direkt assistans till personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet, **får utbildning om funktionshinder så att de** vet hur man ska tillgodose behoven hos personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet, inbegripet personer med mentala och psykiska funktionsnedsättningar, [Ändr. 105]
- b) tillhandahålla utbildning för att öka medvetenheten om behoven hos personer med funktionshinder bland all personal som arbetar vid stationen och som är i direkt kontakt med resenärerna,
- c) säkerställa att all ny personal **som kommer att ha direktkontakt med den resande allmänheten** vid anställningen **ges en introduktion om sådana frågor i samband med funktionshinder som rör resenärer och järnvägsföretaget, och att anställda som tillhandahåller direkt assistans till resenärer med nedsatt rörlighet** får utbildning om funktionshinder och att personalen genomgår regelbundna fortbildningskurser, [Ändr. 106]
- d) ~~på begäran får~~ låta personal med funktionshinder **delta i utbildningen, och överväga att låta** resenärer med funktionshinder och resenärer med nedsatt rörlighet, och/eller organisationer som företräder dem, delta i utbildningen. [Ändr. 107]

Kapitel VI

SÄKERHET, KLAGOMÅL OCH TJÄNSTEKVALITET

Artikel 27

Resenärernas personliga säkerhet

Järnvägsföretag, infrastrukturförvaltare och stationsförvaltare ska i samförstånd med de offentliga myndigheterna vidta lämpliga åtgärder inom sina respektive ansvarsområden, och anpassa åtgärderna till den säkerhetsnivå som fastställs av dessa myndigheter, för att säkerställa resenärernas personliga säkerhet på järnvägsstationer och ombord på tågen och för att hantera risker. De ska samarbeta och utbyta information om de bästa metoderna för att förebygga handlingar som sannolikt kan försämra säkerhetsnivån.

Torsdagen den 15 november 2018

Artikel 28

Klagomål

1. Alla järnvägsföretag, biljettutfärdare **och** stationsförvaltare ~~och infrastrukturförvaltare vid stationer som hanterar fler än 10 000 resenärer per dag i genomsnitt under ett år~~ ska vardera inrätta ett system för att hantera klagomål i samband med de rättigheter och skyldigheter som anges i denna förordning inom sitt respektive ansvarsområde. De ska se till att resenärerna får kännedom om hur de ska kontaktas och om deras arbetsspråk. **Resenärer bör kunna lämna in klagomål på det eller de officiella språken i den medlemsstat där järnvägsföretaget, biljettutfärdaren respektive stationsförvaltaren har sin etableringsort, och under alla omständigheter på engelska.** [Ändr. 108]

2. Resenärerna får framföra klagomål till vilket/vilken som helst av de berörda järnvägsföretagen, biljettutfärdarna ~~järnvägsstationerna eller infrastrukturförvaltarna~~ **eller stationsförvaltarna**. Klagomål får framföras inom sex månader efter det att den incident som klagomålet gäller inträffade. Mottagaren ska inom en månad efter att ha mottagit klagomålet antingen avge ett motiverat svar eller, när så är berättigat, informera resenären om **att ett svar kan förväntas vid vilken tidpunkt** inom mindre än tre månader från det att klagomålet mottogs. ~~ett svar kan förväntas. Järnvägsföretag, biljettutfärdare, stationsförvaltare och infrastrukturförvaltare ska i två år bevara de incidentdata som är nödvändiga för bedömning av klagomålet och på begäran ställa dem till nationella tillsynsorgans förfogande.~~ [Ändr. 109]

3. Närmare uppgifter om förfarandet för handläggning av klagomål ska vara **enkla att få tag på för resenärerna och tillgängliga** för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet. **Denna information ska på begäran göras tillgänglig på det eller de officiella språken i den medlemsstat där järnvägsföretaget är etablerat.** [Ändr. 110]

4. Järnvägsföretaget ska i den årliga rapport som avses i artikel 29 ange hur många och vilka typer av klagomål som har mottagits och handlagts, den genomsnittliga handläggningstiden och eventuella förbättringsåtgärder som har vidtagits.

4a. Kommissionen ska anta genomförandeakter för att fastställa en standardiserad EU-blankett för klagomål som resenärerna kan använda för att begära ersättning i enlighet med denna förordning. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 37a.2. [Ändr. 111]

Artikel 29

Kvalitetsnormer

1. Järnvägsföretagen och stationsförvaltarna ska fastställa tjänstekvalitetsnormer och införa ett system för kvalitetsstyrning för att upprätthålla tjänstekvaliteten. Kvalitetsnormerna ska åtminstone omfatta de punkter som anges i bilaga III.

2. Järnvägsföretagen och stationsförvaltarna ska följa sin verksamhet mot bakgrund av kvalitetsnormerna. Järnvägsföretagen ska varje år, tillsammans med årsrapporten, offentliggöra en rapport om kvaliteten på sina tjänster. Järnvägsföretagen ska offentliggöra rapporterna om tjänsternas kvalitet på sina webbplatser. Dessa rapporter ska dessutom offentliggöras på Europeiska unionens järnvägsbyrås webbplats.

2a. Järnvägsföretag och stationsförvaltare ska aktivt samarbeta med organisationer som företräder personer med funktionshinder för att göra transporttjänsterna mer tillgängliga. [Ändr. 112]

Torsdagen den 15 november 2018

Kapitel VII
INFORMATION OCH KONTROLL AV EFTERLEVNAD

Artikel 30

Information till resenärerna om deras rättigheter

1. Järnvägsföretag, stationsförvaltare, biljettutfärdare och researrangörer ska, när de säljer tågbiljetter, informera resenärerna om de rättigheter och skyldigheter som de har enligt denna förordning. För att uppfylla denna informationskyldighet får de använda en sammanfattning av bestämmelserna i denna förordning, som ställs till deras förfogande och som utarbetas av kommissionen på samtliga officiella språk i unionen. Dessutom ska de tillhandahålla ~~ett meddelande på biljetten~~ **information**., antingen i pappersformat eller i elektroniskt format eller på något annat sätt, inbegripet i format som är lättillgängliga för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet i enlighet med kraven i ~~direktiv XXX~~ **förordning (EU) nr 1300/2014, som i detalj anger i meddelandet ska det anges** var sådan information kan hämtas i händelse av inställelse, utebliven anslutning eller stor försening. [Ändr. 113]

2. Järnvägsföretag och stationsförvaltare ska informera resenärerna, inbegripet i lättillgängliga format i enlighet med tillgänglighetskraven som fastställs i ~~direktiv XXX~~ **förordning (EU) nr 1300/2014**, på stationen, ~~och i tåget~~ **och på sin webbplats** på ett lämpligt sätt om de rättigheter och skyldigheter som de har enligt denna förordning, och om kontaktuppgifterna för det organ som medlemsstaterna utsett enligt artikel 31. [Ändr. 114]

Artikel 31

Utnämning av nationella tillsynsorgan

Varje medlemsstat ska utse ett eller flera tillsynsorgan som ska ansvara för att denna förordning efterlevs. Varje organ ska vidta de åtgärder som behövs för att säkerställa att resenärernas rättigheter respekteras.

Varje organ ska i fråga om sin organisation, sina finansieringsbeslut, sin rättsliga struktur och sitt beslutsfattande vara oberoende av infrastrukturförvaltare, tilldelningsorgan och järnvägsföretag.

Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om vilket eller vilka organ som har utsetts enligt denna artikel och om deras respektive uppgifter **samt offentliggöra dem på lämpligt ställe på sina webbplatser**. [Ändr. 115]

Artikel 32

Tillsynsuppgifter

1. De nationella tillsynsorganen ska noga övervaka efterlevnaden av denna förordning och vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att resenärernas rättigheter respekteras. För detta ändamål ska järnvägsföretag, stationsförvaltare och infrastrukturförvaltare **utan dröjsmål och i vilket fall som helst inom en månad** förse organen med relevanta handlingar och relevant information på deras begäran. Vid fullgörandet av sina uppgifter ska organen ta hänsyn till den information som lämnats till dem av det organ som utsetts enligt artikel 33 för att hantera klagomål, om det är ett annat organ. ~~De får också besluta om tillsynsåtgärder på grundval av enskilda klagomål som framförts av ett sådant organ.~~ **Medlemsstaterna ska se till att nationella tillsyns- och klagomålshanteringsorgan ges tillräckliga befogenheter och resurser för att på ett lämpligt och effektivt sätt genomdriva enskilda klagomål från resenärer enligt denna förordning.**[Ändr. 116]

Torsdagen den 15 november 2018

2. De nationella tillsynsorganen ska **varje år** offentliggöra **rapporter med statistik på sina webbplatser som i detalj anger det antal och den typ av klagomål de har mottagit samt resultatet av deras genomdrivandeåtgärder, om sin verksamhet, inbegripet de påföljder som tillämpats de har tillämpat. varje år, senast i slutet av april det påföljande kalenderåret. Detta ska göras för varje år senast den första dagen i april det påföljande kalenderåret. Rapporterna ska dessutom offentliggöras på Europeiska unionens järnvägsbyrås webbplats.** [Ändr. 117]

3. Järnvägsföretagen ska lämna sina kontaktuppgifter till de nationella tillsynsorganen i de medlemsstater där de bedriver verksamhet.

3a. De nationella tillsynsorganen ska, i samarbete med organisationer som företräder personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet, utföra regelbundna revisioner av de assistanstjänster som tillhandahålls i enlighet med denna förordning och offentliggöra resultaten i tillgängliga och allmänt använda format. [Ändr. 118]

Artikel 33

Nationella tillsynsmyndigheters hantering av klagomål

1. Utan att det påverkar konsumenternas rätt att ansöka om alternativ tvistlösning enligt direktiv 2013/11/EU, efter att utan framgång ha ingett klagomål till järnvägsföretaget, biljettutfärdaren, stationsförvaltaren eller infrastrukturförvaltaren enligt artikel 28, får resenären inge klagomål till ett tillsynsorgan. Tillsynsorgan ska informera klagande om deras rätt att inge klagomål till organ för alternativ tvistlösning för att ansöka om individuell gottgörelse. **Medlemsstaterna ska se till att tillsyns- eller klagomålshanteringsorgan erkänns med avseende på alternativa tvistlösningssystem i enlighet med direktiv 2013/11/EU, att det berörda järnvägsföretaget eller den berörda biljettutfärdaren, stations- eller infrastrukturförvaltaren, i de fall då resenärer söker en alternativ tvistlösning, deltar och att resultatet är bindande för och fullständigt genomdrivbart gentemot dem.** [Ändr. 119]

2. En resenär får vända sig till det nationella tillsynsorganet, eller till något annat organ som utsetts av en medlemsstat för detta ändamål, med klagomål om påstådda överträdelser av denna förordning. **Klagomål får även inges av organisationer som företräder grupper av resenärer.** [Ändr. 120]

3. Organet ska bekräfta mottagandet av klagomålet inom två veckor efter att ha mottagit det. Förfarandet för klagomålshantering får inte ta längre tid än tre månader. I komplicerade fall får organet, efter eget gottfinnande, förlänga denna period till sex månader. I ett sådant fall ska det informera resenären **eller organisationen som företräder resenärer** om skälen för förlängningen och den förväntade tiden som behövs för att avsluta förfarandet. Endast ärenden som omfattar rättsliga förfaranden får ta längre tid än sex månader. Om organet också är ett organ för alternativ tvistlösning i den mening som avses i direktiv 2013/11/EU ska de tidsfrister som fastställs i det direktivet ha företräde **och användningen av tvistlösning online i enlighet med förordning (EU) nr 524/2013 får göras tillgänglig om alla berörda parter samtycker.** [Ändr. 121]

Förfarandet för hantering av klagomål ska göras tillgängligt för personer med funktionshinder och för personer med nedsatt rörlighet.

4. Resenärs klagomål om incidenter som inbegriper ett järnvägsföretag ska hanteras av det nationella tillsynsorganet i den medlemsstat som beviljade det företags tillstånd.

5. När ett klagomål gäller påstådda överträdelser begångna av stationsförvaltare eller infrastrukturförvaltare ska det nationella tillsynsorganet vara tillsynsorganet i den medlemsstat på vars territorium incidenten inträffat.

6. Inom ramen för samarbete enligt artikel 34 får nationella tillsynsorgan göra undantag från punkterna 4 eller 5 om detta av motiverade skäl, i synnerhet på grundval av språk eller hemvist, är i resenärens intresse.

Torsdagen den 15 november 2018

Artikel 33a
Oberoende förlikningsorgan

Medlemsstaterna ska inrätta välutrustade oberoende förlikningsorgan som är lättillgängliga och överkomliga i pris för resenärerna om de hamnar i konflikt med järnvägsföretag och biljettutfärdare i samband med att de hävdar sina rättigheter. [Ändr. 122]

Artikel 34

Utbyte av information och gränsöverskridande samarbete mellan nationella tillsynsorgan

1. Om olika organ utses enligt artiklarna 31 och 33 ska rapporteringsmekanismer inrättas för att säkerställa informationsutbyte mellan dem, i enlighet med förordning (EU) 2016/679, i syfte att hjälpa det nationella tillsynsorganet att utföra sina övervaknings- och tillsynsuppgifter, och så att det organ för klagomålshantering som utses enligt artikel 33 kan samla in den information som är nödvändig för granskning av enskilda klagomål.
2. I samordningssyfte ska nationella tillsynsorgan utbyta information om sitt arbete, sina beslutsprinciper och sin beslutspraxis. Kommissionen ska stödja tillsynsorganen i detta arbete.
3. De nationella tillsynsorganen ska följa det förfarande som anges i bilaga IV.

Kapitel VIII
SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 35

Påföljder

1. Medlemsstaterna ska fastställa reglerna för påföljder vid överträdelse av denna förordning och vidta de åtgärder som är nödvändiga för att se till att bestämmelserna följs. De påföljder som fastställs ska vara effektiva, proportionerliga och avskräckande, **och ska inbegripa, men inte begränsas till, ett minimibötesbelopp eller en procentandel av det berörda företagets eller den berörda organisationens årliga omsättning, beroende på vilket som är högre**. Medlemsstaterna ska anmäla dessa regler och åtgärder till kommissionen och ska utan dröjsmål anmäla varje senare ändring av dem. [Ändr. 123]
2. Inom ramen för samarbete som avses i artikel 34 ska det nationella tillsynsorgan som är behörigt enligt artikel 33.4 eller 33.5, på begäran av det nationella tillsynsorgan som behandlar klagomålet, granska den överträdelse av denna förordning som konstaterats av det organet och, om nödvändigt, utdöma påföljder.

Artikel 36

Delegering av befogenheter

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 37 för att

- i) inflationsanpassa de finansiella belopp som nämns i artikel 13,
- ii) ändra bilagorna I, II och III i syfte att ta hänsyn till ändringar av de enhetliga rättsreglerna (CIV) och teknisk utveckling på detta område.

Torsdagen den 15 november 2018

Artikel 37

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 36 ska ges till kommissionen för en period på fem år från och med ... [den dag då denna förordning träder i kraft]. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenhet senast nio månader före utgången av perioden på fem år. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.
3. Delegeringen av befogenhet som avses i artikel 36 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Innan kommissionen antar en delegerad akt, ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016.
5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
6. En delegerad akt som antas enligt artikel 36 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 37a

Kommittéförfarande

1. **Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.**
2. **När det hänvisas till denna punkt ska artikel 4 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas. [Ändr. 124]**

Artikel 38

Rapport

Kommissionen ska överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om genomförandet och resultaten av denna förordning senast den ... [fem år efter antagandet av denna förordning].

Rapporten ska grunda sig på den information som ska lämnas enligt denna förordning. Rapporten ska vid behov åtföljas av lämpliga förslag.

Artikel 39

Upphävande

Förordning (EG) nr 1371/2007 ska upphöra att gälla.

Hänvisningar till den upphävda förordningen ska anses som hänvisningar till denna förordning och ska läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga V.

Torsdagen den 15 november 2018

Artikel 40

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

Torsdagen den 15 november 2018

BILAGOR

BILAGA I

Utdrag ur enhetliga rättsregler för avtal om internationell transport av resande på järnväg (CIV)

Bihang A

till fördraget om internationell järnvägstrafik (COTIF) av den 9 maj 1980, ändrat genom protokollet om ändring av fördraget om internationell järnvägstrafik av den 3 juni 1999

AVDELNING II

INGÅENDE OCH FULLGÖRANDE AV TRANSPORTAVTALET

Artikel 6

Transportavtal

1. Genom transportavtalet förbinder sig transportören att transportera resande och i förekommande fall resgods och fordon till bestämmelseorten och att lämna ut resgodset och fordonen på bestämmelsestationen.
2. Transportavtalet ska bekräftas genom en eller flera biljetter utfärdade till den resande. Om biljetten saknas, är felaktig eller har gått förlorad ska detta, om inte annat följer av artikel 9, dock inte påverka avtalets bestånd eller giltighet, utan det ska fortfarande lyda under dessa enhetliga rättsregler.
3. Biljetten ska tills motsatsen bevisats gälla som bevis för ingåendet av och innehållet i transportavtalet.

Artikel 7

Biljett

1. De allmänna transportvillkoren ska avgöra biljetternas form och innehåll samt det språk och de skrivtecken som ska användas när de trycks och fylls i.
2. Biljetten ska innehålla åtminstone följande uppgifter:
 - a) Transportören eller transportörerna
 - b) En uppgift om att dessa enhetliga rättsregler ska tillämpas på transporten, utan hinder av eventuella klausuler med motsatt innebörd. Detta får anges genom förkortningen CIV.
 - c) Alla andra nödvändiga uppgifter som styrker ingåendet av och innehållet i transportavtalet och som gör det möjligt för den resande att hävda sina rättigheter enligt avtalet.
3. När den resande tar emot biljetten ska han förvissa sig om att den stämmer med de uppgifter som han har lämnat.
4. Biljetten ska kunna överlåtas om den inte är utställd på en namngiven person och resan inte har börjat.
5. Biljetten får upprättas i elektronisk form som kan omvandlas till läsbara skrivtecken. Förfarandena för registrering och behandling av uppgifterna ska vara likvärdiga i funktionshänseende, i synnerhet i fråga om bevisvärdet hos den biljett som dessa uppgifter utgör.

Artikel 8

Betalning och återbetalning av transportavgift

1. Om inte annat överenskommits mellan den resande och transportören ska transportavgiften betalas i förväg.
2. De allmänna transportvillkoren ska avgöra under vilka omständigheter transportavgiften ska återbetalas.

Torsdagen den 15 november 2018

Artikel 9

Rätt till transport – Förlust av rätten till transport

1. Den resande ska från resans början vara försedd med en giltig biljett och visa upp den vid biljettkontrollen. I de allmänna transportvillkoren får föreskrivas

- a) att en resande som inte visar upp en giltig biljett ska betala en tilläggsavgift utöver transportavgiften,
- b) att en resande som vägrar att genast betala transportavgiften eller tilläggsavgiften kan förlora rätten till transport,
- c) om och under vilka omständigheter tilläggsavgiften ska återbetalas.

2. I de allmänna transportvillkoren får föreskrivas att resande som

- a) utgör en fara för tågtrafikens säkerhet och funktion eller för andra resandes säkerhet, eller
- b) stör andra resande på ett sätt som inte kan godtas,

ska förlora rätten till transport eller tvingas avbryta sin resa, och att sådana personer inte har rätt att få tillbaka vare sig transportavgiften eller den avgift de har betalat för transporten av inskrivet resgods.

Artikel 10

Fullgörande av förvaltningsmyndigheters föreskrifter

Den resande är skyldig att följa de föreskrifter som meddelas av tullmyndigheter eller andra förvaltningsmyndigheter.

Artikel 11

Tåginställelse och tågförsening – Utebliven tåganslutning

Transportören ska i förekommande fall på biljetten intyga att tåget har ställts in eller tåganslutningen uteblivit.

AVDELNING III

TRANSPORT AV HANDRESGODS, DJUR, INSKRIVET RESGODS OCH FORDON

Kapitel I

Allmänna bestämmelser

Artikel 12

Rätt att medföra föremål och djur

1. Den resande får medföra föremål som lätt kan bäras (handresgods) samt levande djur i enlighet med de allmänna transportvillkoren. Dessutom får den resande medföra skrymmande föremål i enlighet med de särskilda bestämmelserna i de allmänna transportvillkoren. Föremål och djur som kan medföra obehag eller besvär för de resande eller orsaka skada får inte medföras som handresgods.

2. Den resande får sända föremål och djur som inskrivet resgods i enlighet med de allmänna transportvillkoren.

3. Transportören får tillåta transport av fordon i samband med transport av resande i enlighet med de särskilda bestämmelserna i de allmänna transportvillkoren.

4. Transport av farligt gods som handresgods, inskrivet resgods samt i eller på fordon som enligt denna avdelning transporteras på järnväg ska ske i enlighet med Reglementet om internationell järnvägstransport av farligt gods (RID).

Torsdagen den 15 november 2018

Artikel 13

Undersökning

1. Om det finns grundad anledning att misstänka att villkoren för transporten inte är uppfyllda ska transportören ha rätt att undersöka om de föremål (handresgods, inskrivet resgods, fordon och deras last) och djur som medförs uppfyller transportvillkoren, såvida inte lagar och bestämmelser i den stat där undersökningen ska utföras förbjuder detta. Den resande ska erbjudas att närvara vid undersökningen. Om denne inte infinner sig eller inte kan nås ska transportören tillkalla två oberoende vittnen.
2. Om det fastställs att villkoren för transporten inte är uppfyllda kan transportören kräva att den resande betalar kostnaderna för undersökningen.

Artikel 14

Fullgörande av förvaltningsmyndigheters föreskrifter

Den resande är skyldig att följa de föreskrifter som meddelas av tullmyndigheter eller andra förvaltningsmyndigheter när han under transport medför föremål (handresgods, inskrivet resgods, fordon och deras last) och djur. Han ska vara närvarande vid undersökningen av dessa föremål om inte undantag medges i tillämpliga nationella bestämmelser.

Kapitel II

Handresgods och djur

Artikel 15

Uppsikt

Den resande ska ha ansvaret för att hålla uppsikt över det handresgods och de djur han medför.

Kapitel III

Inskrivet resgods

Artikel 16

Inlämning av inskrivet resgods

1. De avtalsenliga skyldigheterna i fråga om transport av inskrivet resgods ska bekräftas genom ett resgodsbevis som utfärdas till den resande.
2. Om resgodsbeviset saknas, är felaktigt eller har gått förlorat ska detta, om inte annat följer av artikel 22, dock inte påverka bestånd eller giltighet i fråga om de avtal som rör transport av det inskrivna resgodset, utan de ska fortfarande omfattas av dessa enhetliga rättsregler.
3. Resgodsbeviset ska tills motsatsen bevisats gälla som bevis för inskrivningen av resgodset och villkoren för dess transport.
4. Tills motsatsen bevisats ska det antas att det inskrivna resgodset var i gott yttre skick när transportören övertog det och att antalet kollin och deras vikt stämmer med uppgifterna på resgodsbeviset.

Artikel 17

Resgodsbevis

1. De allmänna transportvillkoren ska avgöra resgodsbevisets form och innehåll samt det språk och de skrivtecken som ska användas när de trycks och fylls i. Artikel 7.5 ska också tillämpas här.

Torsdagen den 15 november 2018

2. Resgodsbeviset ska innehålla åtminstone följande uppgifter:
 - a) Transportören eller transportörerna.
 - b) En uppgift om att dessa enhetliga rättsregler ska tillämpas på transporten, utan hinder av eventuella klausuler med motsatt innebörd. Detta får anges genom förkortningen CIV.
 - c) Alla andra nödvändiga uppgifter som styrker ingåendet av och innehållet i transportavtalet och som gör det möjligt för den resande att hävda sina rättigheter enligt avtalet.
3. När den resande tar emot resgodsbeviset ska han förvissa sig om att det stämmer med de uppgifter som han har lämnat.

Artikel 18

Inskrivning och transport

1. Om inte undantag medges i de allmänna transportvillkoren, ska resgods endast skrivas in mot uppvisande av en biljett som gäller minst till resgodsets bestämmelseort. I övrigt ska inskrivningen ske i enlighet med de föreskrifter som gäller på inlämningsplatsen.
2. När det i de allmänna transportvillkoren anges att resgods får tas emot för transport utan att biljett visas upp, ska dessa enhetliga rättsregler i den del som avser den resandes rättigheter och skyldigheter i fråga om inskrivet resgods också gälla för den som lämnat in resgodset.
3. Transportören kan sända inskrivet resgods med ett annat tåg eller ett annat transportmedel och via en annan befordringsväg än den som den resande tagit.

Artikel 19

Betalning av transportavgift för inskrivet resgods

Om inte annat överenskommits mellan den resande och transportören ska transportkostnaden för inskrivet resgods betalas vid inskrivningen.

Artikel 20

Märkning av inskrivet resgods

Den resande ska märka varje kolli på väl synlig plats och på ett tillräckligt hållbart och läsbart sätt ange

- a) namn och adress,
- b) bestämmelseorten.

Artikel 21

Rätt att förfoga över inskrivet resgods

1. Om omständigheterna medger och om det inte strider mot de föreskrifter som meddelats av tullmyndigheter eller andra förvaltningsmyndigheter kan den resande begära att återfå sitt inskrivna resgods på inlämningsplatsen mot överlämnande av resgodsbeviset och, om det krävs i de allmänna transportvillkoren, mot uppvisande av biljetten.
2. De allmänna transportvillkoren får innehålla andra bestämmelser om rätten att förfoga över inskrivet resgods, särskilt om ändring av bestämmelseorten och de eventuella kostnaderna för den resande.

Artikel 22

Utlämning

1. Inskrivet resgods ska lämnas ut mot att resgodsbeviset lämnas tillbaka och att eventuella kostnader för sändningen betalas.

Torsdagen den 15 november 2018

Transportören ska ha rätt men inte skyldighet att undersöka om innehavaren av resgodsbeviset har rätt att få ut resgodset.

2. Med utlämning till resgodsbevisets innehavare jämföras följande åtgärder, om de är i enlighet med de föreskrifter som gäller på bestämmelseorten:

a) Överlämnande av resgodset till en tull- eller skattemyndighet i en tjänste- eller lagerlokal som används av myndigheten och som inte står under transportörens uppsikt.

b) Överlämnande av levande djur till tredje man för förvaring.

3. Innehavaren av resgodsbeviset får begära att resgodset lämnas ut på bestämmelseorten så snart den överenskomna tiden, och i förekommande fall den tid som krävs för tullmyndigheters och andra förvaltningsmyndigheters behandling av resgodset, har löpt ut.

4. Om resgodsbeviset inte lämnas tillbaka behöver transportören inte lämna ut resgodset till någon annan än den som styrker sin rätt till godset. Vid otillräckliga bevis får transportören fordra att säkerhet ställs.

5. Resgodset ska lämnas ut på den bestämmelseort som angivits vid inskrivningen.

6. Om innehavaren av resgodsbeviset inte får resgodset utlämnat har han rätt att få ett intygande på resgodsbeviset om den dag och det klockslag då han begärde utlämning enligt punkt 3.

7. Den som har rätt till resgodset får vägra att ta emot detta om transportören inte uppfyller hans begäran om att det ska undersökas för att fastställa om en påstådd skada föreligger.

8. I övrigt ska utlämningen av resgodset ske enligt de bestämmelser som gäller på bestämmelseorten.

Kapitel IV

Fordon

Artikel 23

Villkor för transport

I de särskilda bestämmelser om transport av fordon som ingår i de allmänna transportvillkoren ska särskilt anges vilka villkor som gäller vid mottagande för transport, inskrivning, lastning, transport, lossning och utlämning samt den resandes skyldigheter.

Artikel 24

Transportdokument

1. De avtalsenliga skyldigheterna i fråga om transport av fordon ska bekräftas genom ett transportdokument som utfärdas till den resande. Transportdokumentet kan utgöra en del av den resandes biljett.

2. De särskilda bestämmelser om transport av fordon som ingår i de allmänna transportvillkoren ska avgöra transportdokumentets form och innehåll samt det språk och de skrivtecken som ska användas när det trycks och fylls i. Artikel 7.5 ska också tillämpas här.

3. Transportdokumentet ska innehålla åtminstone följande uppgifter:

a) Transportören eller transportörerna.

Torsdagen den 15 november 2018

- b) En uppgift om att dessa enhetliga rättsregler ska tillämpas på transporten, utan hinder av eventuella klausuler med motsatt innebörd. Detta får anges genom förkortningen CIV.
 - c) Alla andra nödvändiga uppgifter som styrker de avtalsenliga skyldigheterna enligt transportavtalet och som gör det möjligt för den resande att hävda sina rättigheter enligt avtalet.
4. När den resande tar emot transportdokumentet ska han förvissa sig om att det stämmer med de uppgifter som han har lämnat.

Artikel 25

Tillämplig rätt

Om inte annat följer av bestämmelserna i detta kapitel ska bestämmelserna i kapitel III om transport av inskrivet resgods vara tillämpliga på fordon.

AVDELNING IV

TRANSPORTÖRENS ANSVAR

Kapitel I

Ansvar i fall då resande dödas eller skadas

Artikel 26

Förutsättningar för ansvar

1. Transportören ska vara ansvarig för skada som uppkommer till följd av att resande dödas eller tillfogas personskada eller annan fysisk eller psykisk skada genom en olyckshändelse som har samband med järnvägsdriften och som inträffar medan den resande uppehåller sig i ett järnvägsfordon eller stiger på eller av ett sådant fordon, oavsett vilken järnvägsinfrastruktur som använts.
2. Transportören ska vara fri från detta ansvar
 - a) om olyckshändelsen har orsakats av omständigheter som inte kan hänföras till själva järnvägsdriften och som transportören inte hade kunnat undgå eller förebygga följderna av, även om transportören hade iakttagit den omsorg som omständigheterna påkallade,
 - b) i den utsträckning som olyckshändelsen beror på fel eller försummelse av den resande,
 - c) om olyckshändelsen beror på ett sådant beteende av tredje man som transportören inte hade kunnat undgå eller förebygga följderna av, även om transportören hade iakttagit den omsorg som omständigheterna påkallade. Ett annat företag som använder samma infrastruktur ska inte anses som tredje man. Rätten till återkrav mot tredje man ska inte påverkas.
3. Om olyckshändelsen beror på ett beteende från tredje man och om transportören trots detta inte helt befrias från ansvar enligt punkt 2 c, ska transportören svara för hela skadan inom de gränser som anges i dessa enhetliga rättsregler men utan inskränkning av den rätt till återkrav som transportören kan ha mot tredje man.
4. Dessa enhetliga rättsregler ska inte inverka på det ansvar som kan åvila transportören i andra fall än de som avses i punkt 1.
5. Om en transport som omfattas av ett enda transportavtal utförs av efterföljande transportörer ska den transportör som det enligt transportavtalet åligger att utföra transporten på den del där olyckshändelsen inträffade vara ansvarig om en resande dödas eller skadas. Om denna transport inte har utförts av transportören utan av en faktisk transportör ska bägge transportörerna vara solidariskt ansvariga i enlighet med dessa enhetliga rättsregler.

Torsdagen den 15 november 2018

Artikel 27

Ersättning vid dödsfall

1. Om en resande dödas ska ersättningen omfatta
 - a) de nödvändiga kostnader som föranleds av dödsfallet, särskilt kostnaderna för transport av liket och begravningskostnaderna,
 - b) om döden inte har inträffat omedelbart, de ersättningsposter som anges i artikel 28.
2. Om den resandes död medför att en person, mot vilken den avlidne var eller i framtiden skulle ha blivit underhållsskyldig enligt lag, förlorar sitt underhåll ska ersättning också lämnas för denna förlust. I fråga om ersättningskrav från en person som den avlidne åtagit sig att underhålla utan att vara förpliktad till det enligt lag ska nationell rätt tillämpas.

Artikel 28

Ersättning vid personskada

Om en resande tillfogas personskada eller annan fysisk eller psykisk skada ska ersättningen täcka

- a) nödvändiga kostnader, särskilt kostnaderna för vård och transport,
- b) inkomstförlust till följd av förlorad eller nedsatt arbetsförmåga och ökning av levnadskostnaderna.

Artikel 29

Ersättning vid annan personskada

Om och i vilken mån transportören är skyldig att betala ersättning för andra personskador än sådana som avses i artiklarna 27 och 28 ska avgöras enligt nationell rätt.

Artikel 30

Ersättningens form och storlek vid dödsfall eller personskada

1. Den ersättning som avses i artikel 27.2 och artikel 28 b ska utges som engångsbelopp. Ersättningen ska dock utges som livränta om den nationella rätten tillåter det och den resande som har lidit skadan eller den ersättningsberättigade enligt artikel 27.2 begär det.
2. Storleken på den ersättning som ska utges enligt punkt 1 ska bestämmas enligt nationell rätt. Vid tillämpningen av dessa enhetliga rättsregler ska dock ett engångsbelopp, eller livränta motsvarande detta belopp, fastställas till högst 175 000 beräkningsenheter per resande, om det i den nationella rätten föreskrivs ett lägre maximibelopp.

Artikel 31

Andra transportmedel

1. Utom i de fall som avses i punkt 2 ska bestämmelserna om transportörens ansvar i fall då resande dödas eller skadas inte vara tillämpliga på skada som uppkommit under den del av transporten som enligt transportavtalet inte utgjorde järnvägstransport.
2. Om ett järnvägsfordon transporteras med färja ska dock bestämmelserna i fall då resande dödas eller skadas vara tillämpliga på skada som avses i artikel 26.1 och artikel 33.1, som orsakas av en olyckshändelse som har samband med järnvägsdriften och som inträffar medan den resande uppehåller sig i järnvägsfordonet eller stiger på eller av detta fordon.
3. Om järnvägsdriften till följd av exceptionella omständigheter är tillfälligt avbruten och de resande transporteras med ett annat transportmedel, ska transportören vara ansvarig enligt dessa enhetliga rättsregler.

Torsdagen den 15 november 2018

Kapitel II

Ansvar när tidtabellen inte hålls

Artikel 32

Ansvar vid tåginställelse, tågförsening eller utebliven tåganslutning

1. Transportören ska vara ansvarig gentemot den resande för skada som uppkommer på grund av att tåginställelse, tågförsening eller utebliven tåganslutning medför att resan inte kan fortsättas samma dag eller att en fortsatt resa samma dag på grund av omständigheterna inte rimligen kan begäras. Ersättningen ska täcka rimliga kostnader för kost och logi liksom också rimliga kostnader som orsakas av behovet att underrätta personer som väntar på den resande.
2. Transportören ska vara fri från detta ansvar när inställelsen, förseningen eller den uteblivna anslutningen kan hänföras till följande orsaker:
 - a) Omständigheter som inte är förbundna med järnvägsdriften och som transportören inte hade kunnat undgå eller förebygga följderna av, även om transportören hade iakttagit den omsorg som omständigheterna påkallade.
 - b) Fel eller försummelse av den resande.
 - c) Tredje mans beteende som transportören inte hade kunnat undgå eller förebygga följderna av även om transportören hade iakttagit den omsorg som omständigheterna påkallade. Ett annat företag som använder samma infrastruktur ska inte anses som tredje man. Rätten till återkrav mot tredje man ska inte påverkas.
3. Om och i vilken mån transportören är skyldig att betala ersättning för annan skada än sådan som avses i punkt 1 ska avgöras enligt nationell rätt. Denna bestämmelse ska inte påverka tillämpningen av artikel 44.

Kapitel III

Ansvar i fråga om handresgods, djur, inskrivet resgods och fordon

AVSNITT 1

Handresgods och djur

Artikel 33

Ansvar

1. Om en resande dödas eller skadas ska transportören dessutom vara ansvarig för skada som uppkommer till följd av fullständig eller partiell förlust av eller skada på ett föremål som den resande hade på sig eller medförde som handresgods. Detta ska också gälla för djur som den resande tagit med sig. Artikel 26 ska också tillämpas här.
2. I övrigt ska transportören inte vara ansvarig för skada som uppkommer till följd av fullständig eller partiell förlust av eller skada på föremål, handresgods eller djur som det enligt artikel 15 åligger den resande att hålla uppsikt över, om inte förlusten eller skadan orsakats genom transportörens fel eller försummelse. De övriga artiklarna i avdelning IV, utom artikel 51, och avdelning VI ska inte vara tillämpliga i detta fall.

Artikel 34

Begränsning av ersättningen vid förlust av föremål eller sakskada

Om transportören är ansvarig enligt artikel 33 1 ska transportören ersätta den uppkomna skadan upp till ett belopp om 1 400 beräkningsenheter per resande.

Torsdagen den 15 november 2018

Artikel 35

Ansvarsbefrielse

Transportören ska vara fri från ansvar gentemot den resande för skada som uppstår som en följd av att den resande inte följer de föreskrifter som meddelas av tullmyndigheter eller andra förvaltningsmyndigheter.

AVSNITT 2

Inskrivet resgod

Artikel 36

Förutsättningar för ansvar

1. Transportören ska vara ansvarig för skada som uppkommer till följd av att det inskrivna resgodset går helt eller delvis förlorat eller skadas under tiden från det att resgodset tas emot för transport till dess att det lämnas ut samt för dröjsmål med utlämningen.
2. Transportören ska vara fri från detta ansvar om förlusten, skadan eller dröjsmålet med utlämningen beror på fel eller försummelse av den resande, på en anvisning som den resande har lämnat och som inte har föranletts av fel eller försummelse från transportörens sida, på fel i själva resgodset eller på omständigheter som transportören inte hade kunnat undgå eller förebygga följderna av.
3. Transportören ska vara fri från detta ansvar om förlusten eller skadan härrör från en sådan särskild risk som är förbunden med ett eller flera av följande förhållanden:
 - a) Avsaknad av förpackning eller bristfällig förpackning.
 - b) Resgodsets särskilda beskaffenhet.
 - c) Inlämning av föremål som inte transporteras som inskrivet resgod.

Artikel 37

Beviskyldighet

1. Det är transportörens sak att visa att förlusten, skadan eller dröjsmålet har orsakats av ett sådant förhållande som anges i artikel 36.2.
2. Om transportören visar att förlusten eller skadan med hänsyn till de föreliggande omständigheterna kan vara en följd av en eller flera av de särskilda risker som anges i artikel 36.3, ska det antas att så är fallet. Den som har rätt till ersättning får dock visa att förlusten eller skadan inte alls eller inte uteslutande är en följd av en sådan risk.

Artikel 38

Efterföljande transportörer

När en transport som omfattas av ett enda transportavtal utförs av flera efterföljande transportörer blir varje transportör i och med mottagandet av resgodset med resgodsbeviset eller fordonet med transportdokumentet part i avtalet, såvitt avser transport av resgodset eller fordonet, i enlighet med villkoren i resgodsbeviset eller transportdokumentet och tar på sig de skyldigheter som följer av detta. I ett sådant fall ska varje transportör vara ansvarig för transporten hela vägen intill utlämningen.

Artikel 39

Faktisk transportör

1. När en transportör helt eller delvis har anförtrott transporten till en faktisk transportör, oavsett om detta sker i enlighet med en möjlighet som medges i transportavtalet eller ej, ska transportören vara ansvarig för hela transporten.

Torsdagen den 15 november 2018

2. Alla bestämmelser i dessa enhetliga rättsregler som rör transportörens ansvar ska även tillämpas på den faktiska transportörens ansvar för den transport denne utför. Artiklarna 48 och 52 ska tillämpas när talan förs mot de anställda eller andra personer vilkas tjänster den faktiska transportören anlitar för att utföra transporten.
3. Särskilda överenskommelser genom vilka transportören åtar sig förpliktelser som inte krävs enligt dessa enhetliga rättsregler eller avstår från rättigheter som följer av dessa enhetliga rättsregler ska inte gälla gentemot en faktisk transportör som inte uttryckligen och skriftligen har godtagit dem. Oavsett om den faktiska transportören har godtagit en överenskommelse eller ej ska transportören vara bunden av de skyldigheter eller avståenden som följer av den.
4. När och i den mån både transportören och den faktiska transportören är ansvariga ska ansvaret vara solidariskt.
5. Det sammanlagda ersättningsbelopp som ska betalas av transportören eller den faktiska transportören samt deras anställda eller andra personer vilkas tjänster de anlitar för att utföra transporten, ska inte överskrida de gränser som anges i dessa enhetliga rättsregler.
6. Denna artikel ska inte påverka den rätt till återkrav som kan föreligga mellan transportören och den faktiska transportören.

Artikel 40

Antagande att resgodts har gått förlorat

1. Utan att behöva lägga fram ytterligare bevisning får den som har rätt till godset anse att ett resgodskolli gått förlorat om det inte har lämnats ut eller hållits tillgängligt för honom inom 14 dagar från det att det begärdes utlämnat enligt artikel 22.3.
2. Om ett resgodskolli som har ansetts förlorat kommer till rätta inom ett år från det att det begärdes utlämnat ska transportören underrätta den som har rätt till godset, om hans adress är känd eller kan utrönas.
3. Inom 30 dagar från det att den som har rätt till godset har fått den underrättelse som avses i punkt 2 får han begära att kollit lämnas ut till honom. I ett sådant fall är han skyldig att betala kostnaderna för kollits transport från inlämningsplatsen till den plats där utlämningen sker och att betala tillbaka den ersättning som han har fått, i förekommande fall med avdrag för de kostnader som kan ha räknats in i ersättningen. Han ska dock behålla rätten till ersättning för dröjsmål med utlämningen enligt artikel 43.
4. Om utlämning av ett kolli som kommit till rätta inte begärs inom den tid som anges i punkt 3 eller om ett kolli kommer till rätta senare än ett år efter det att utlämning begärdes, får transportören förfoga över kollit enligt de bestämmelser som gäller på den plats där det finns.

Artikel 41

Ersättning vid förlust

1. När inskrivet resgodts gått helt eller delvis förlorat ska transportören inte vara skyldig att betala någon annan ersättning än
 - a) om skadans storlek är visad, en ersättning som motsvarar skadan, dock högst 80 beräkningsenheter per kilogram av förlusten i bruttovikt eller 1 200 beräkningsenheter per kolli,
 - (b) om skadans storlek inte är visad, en ersättning med sammanlagt 20 beräkningsenheter per kilogram av förlusten i bruttovikt eller 300 beräkningsenheter per kolli.

I de allmänna transportvillkoren ska bestämmas om ersättningen ska beräknas per kilogram av vikt förlusten eller per kolli.

2. Transportören ska vidare betala tillbaka avgiften för resgodstransport och övriga utlägg i samband med transport av det kolli som gått förlorat liksom även redan erlagda tullavgifter och punktskatter.

Torsdagen den 15 november 2018

Artikel 42

Ersättning vid skada

1. När inskrivet resgodset har skadats ska transportören betala ersättning motsvarande minskningen av resgodsets värde, men inget ytterligare skadestånd.
2. Ersättningen ska inte överstiga följande belopp:
 - a) Om allt resgodset har minskat i värde till följd av skadan, det belopp som skulle ha betalats om resgodset hade gått förlorat.
 - b) Om endast en del av resgodset har minskat i värde till följd av skadan, det belopp som skulle ha betalats om denna del hade gått förlorat.

Artikel 43

Ersättning vid dröjsmål med utlämningen

1. Vid dröjsmål med utlämningen av inskrivet resgodset ska transportören för varje påbörjad 24-timmarsperiod räknat från den tidpunkt då resgodset begärdes utlämnat, dock högst för 14 dagar, betala ersättning enligt följande:
 - a) Om den som har rätt till godset visar att skada, varmed förstås även skada på själva resgodset, har uppkommit genom dröjsmålet, betalas en ersättning som motsvarar skadan upp till högst 0,80 beräkningsenheter per kilogram av bruttovikten av det för sent utlämnade resgodset, eller 14 beräkningsenheter för varje kolli.
 - b) Om den som har rätt till godset inte visar att skada har uppkommit genom dröjsmålet, betalas en ersättning på sammanlagt 0,14 beräkningsenheter per kilogram av bruttovikten av det för sent utlämnade resgodset, eller 2,80 beräkningsenheter för varje kolli.

I de allmänna transportvillkoren ska det fastställas om ersättningen ska beräknas per kilogram eller per kolli.

2. Om resgodset har gått helt förlorat ska ersättning enligt punkt 1 inte betalas utöver ersättningen enligt artikel 41.
3. Om en del av resgodset har gått förlorat ska ersättning enligt punkt 1 endast betalas för den del som inte gått förlorat.
4. Om skadan på resgodset inte har orsakats av dröjsmålet med utlämningen kan ersättning enligt punkt 1 i förekommande fall betalas utöver ersättningen enligt artikel 42.
5. Den sammanlagda ersättningen enligt punkt 1 och artiklarna 41 och 42 ska inte i något fall överstiga den ersättning som skulle ha betalats om resgodset hade gått helt förlorat.

AVSNITT 3

Fordon

Artikel 44

Ersättning vid försening

1. Om lastningen av ett fordon blir försenad till följd av en omständighet som kan hänföras till transportören eller om utlämningen av fordonet blir fördröjd ska transportören, om den som har rätt till fordonet visar att det inträffade har medfört skada, ersätta skadan upp till det belopp som motsvarar transportavgiften.
2. Om den som har rätt till fordonet häver transportavtalet på grund av att lastning inte sker i rätt tid till följd av en omständighet som kan hänföras till transportören, ska transportavgiften betalas tillbaka till honom. Om han visar att han lidit skada genom dröjsmålet får han dessutom kräva ersättning upp till det belopp som motsvarar transportavgiften.

Torsdagen den 15 november 2018

Artikel 45

Ersättning vid förlust

Om ett fordon går helt eller delvis förlorat ska ersättningen för visad skada till den som har rätt till fordonet beräknas efter fordonets bruksvärde. Den ska dock inte överstiga 8 000 beräkningsenheter. Ett släpfordon med eller utan last ska betraktas som ett särskilt fordon.

Artikel 46

Ansvar i fråga om andra föremål

1. I fråga om föremål som har lämnats i fordonet eller är placerade i bagageutrymmen (t.ex. bagage- eller skidboxar) som är fast monterade, ska transportören endast vara ansvarig för sådan skada som transportören har orsakat genom fel eller försummelse. Den sammanlagda ersättningen ska inte överstiga 1 400 beräkningsenheter.
2. I fråga om föremål som har spänts fast på utsidan av fordonet inbegripet de bagageutrymmen som avses i punkt 1 ska transportören vara ansvarig för sådan skada endast om det visas att skadan orsakats genom handling eller underlåtenhet antingen i avsikt att vålla en sådan skada eller hänsynslöst och med insikt att en sådan skada sannolikt skulle uppkomma.

Artikel 47

Tillämplig rätt

Om inte annat sägs i detta avsnitt, ska bestämmelserna i avsnitt 2 om ansvar för inskrivet resgods vara tillämpliga på fordon.

Kapitel IV

Allmänna bestämmelser

Artikel 48

Förlust av rätt att åberopa begränsning av skadeståndsansvar

De begränsningar av skadeståndsansvaret som föreskrivs i dessa enhetliga rättsregler samt de bestämmelser i nationell rätt som begränsar ersättningen till ett fastställt belopp ska inte tillämpas om det visas att transportören orsakat skadan genom handling eller underlåtenhet antingen i avsikt att vålla en sådan skada eller hänsynslöst och med insikt att en sådan skada sannolikt skulle uppkomma.

Artikel 49

Omräkning och ränta

1. När beräkningen av ersättning medför omräkning av belopp i utländsk valuta ska beräkningen göras enligt kursen den dag och på den plats där ersättningen betalas.
2. Den som har rätt till ersättning får kräva ränta på ersättningsbeloppet med fem procent per år från och med den dag då krav framställdes enligt artikel 55 eller, om något krav inte framställdes, från och med den dag då talan väcks vid domstol.
3. På ersättning enligt artiklarna 27 och 28 ska dock ränta betalas först från och med dagen för de omständigheter som lades till grund för beräkning av ersättningsbeloppet, om denna dag är senare än den dag då kravet framställdes eller talan väcktes.

Torsdagen den 15 november 2018

4. I fråga om inskrivet resgods ska ränta betalas endast om ersättningsbeloppet överstiger 16 beräkningsenheter per resgodsbevis.

5. Om den som har rätt till ersättning för inskrivet resgods inte inom en skälig fastställd tidsfrist till transportören överlämnar de styrkande handlingar som krävs för att kunna slutföra behandlingen av hans krav, ska ränta inte betalas för tiden från det att tidsfristen går ut till dess att handlingarna överlämnas.

Artikel 50

Ansvar vid atomolycka

Transportören ska vara fri från det ansvar som föreskrivs i dessa enhetliga rättsregler, om skadan har orsakats av en atomolycka, och ägaren till atomanläggningen eller någon annan i dennes ställe är ansvarig för skadan enligt en stats lagar och bestämmelser om ansvar på atomenergiområdet.

Artikel 51

Personer som transportören ansvarar för

Transportören ska vara ansvarig för sin personal och för andra personer vilkas tjänster han anlitar för utförandet av transporten när denna personal eller dessa andra personer handlar under fullgörande av sina uppgifter. Förvaltarna av den järnvägsinfrastruktur på vilken transporten utförs ska anses som personer som transportören anlitar för utförandet av transporten.

Artikel 52

Andra grunder för anspråk

1. I de fall där dessa enhetliga rättsregler är tillämpliga får anspråk på ersättning, oavsett vilken grund som åberopas, göras gällande mot transportören endast under de förutsättningar och med de begränsningar som föreskrivs i dessa enhetliga rättsregler.

2. Detsamma ska även gälla i fråga om anspråk mot personal och andra personer som transportören ansvarar för enligt artikel 51.

AVDELNING V

DEN RESANDES ANSVAR

Artikel 53

Särskilda principer för ansvar

Den resande ska vara ansvarig gentemot transportören för sådana skador

(a) som uppstår till följd av att den resande underlåtit att fullgöra sina skyldigheter enligt

1. artiklarna 10, 14 och 20,

2. de särskilda bestämmelserna för transport av fordon som ingår i de allmänna transportvillkoren, eller

3. reglementet om internationell järnvägstransport av farligt gods (RID), eller

(b) som orsakats av föremål och djur som han för med sig. Resande ska inte vara ansvarig gentemot transportören om han styrker att skadan orsakats av omständigheter som han inte hade kunnat undgå eller förebygga följderna av, även om han hade iakttagit den omsorg som krävs av en ansvarsmedveten resande. Denna bestämmelse ska inte påverka transportörens ansvar enligt artiklarna 26 och 33 1.

Torsdagen den 15 november 2018

AVDELNING VI
FRAMSTÄLLANDE AV ANSPRÅK

Artikel 54

Fastställelse av att egendom har skadats eller delvis gått förlorat

1. Om transportören upptäcker eller får anledning att anta att egendom (resgods, fordon) som transporteras genom transportörens försorg har skadats eller delvis gått förlorad, eller om den som har rätt till egendomen påstår att så är fallet, ska transportören genast och om möjligt i dennes närvaro upprätta en rapport som alltefter förlustens eller skadans art redovisar egendomens tillstånd och så noga som möjligt anger skadans omfattning, dess orsak och tidpunkten då den inträffade.
2. En kopia av rapporten ska kostnadsfritt tillställas den som har rätt till egendomen.
3. Om den som har rätt till egendomen inte godtar uppgifterna i rapporten, kan han begära att resgodsets eller fordonets tillstånd samt skadans orsak och omfattning ska fastställas av en sakkunnig som utses av avtalsparterna eller på rättslig väg. Förfarandet ska genomföras i enlighet med lagar och bestämmelser i den stat där utredningen äger rum.

Artikel 55

Ersättningsanspråk

1. Ersättningsanspråk med anledning av transportörens ansvar i fall då resande dödas eller skadas ska framställas skriftligen till den transportör mot vilken talan kan väckas. Om en transport som omfattas av ett enda transportavtal genomförs av efterföljande transportörer, får anspråk även riktas mot den första eller sista transportören samt mot den transportör som har sitt huvudkontor eller den filial eller agentur som ingått transportavtalet i den stat där den resande har sitt hemvist eller är stadigvarande bosatt.
2. Andra anspråk med anledning av ett transportavtal ska vara skriftliga och ställas till den transportör som anges i artikel 56.2 och 56.3.
3. Handlingar som den som har rätt till ersättning önskar foga till ersättningsanspråket ska inges i original eller i kopia, som om transportören så begär ska vara styrkt. Vid slutlig uppgörelse i fråga om ett anspråk får transportören kräva att biljetten, resgodsbeviset och transportdokumentet lämnas tillbaka.

Artikel 56

Transportörer mot vilka talan får föras

1. Talan om ersättning i fall då resande dödas eller skadas får endast föras mot den transportör som är ansvarig enligt artikel 26.5.
2. Om inte annat anges i punkt 4 får annan talan som grundas på transportavtalet endast föras mot den första eller sista transportören eller den transportör som utförde den del av transporten under vilken den omständighet inträffade som talan grundas på.
3. I fråga om transport som utförs av efterföljande transportörer får talan föras enligt punkt 2 mot den transportör som ska lämna ut resgodset eller fordonet, om denne med sitt medgivande är inskriven i resgodsbeviset eller transportdokumentet, även om transportören varken har mottagit resgodset eller fordonet.
4. Talan om återbetalning av ett belopp som har betalats i enlighet med transportavtalet får föras mot den transportör som har tagit emot detta belopp eller mot den transportör för vars räkning det har tagits emot.
5. Som genkärsmål eller kvittningsinvändning får talan föras mot en annan transportör än de som avses i punkterna 2 och 4, om talan grundas på samma transportavtal som huvudyrkandet i målet.

Torsdagen den 15 november 2018

6. I den mån dessa enhetliga rättsregler ska tillämpas på den faktiska transportören, får talan föras även mot denne.
7. Om käranden har rätt att välja mellan flera transportörer, ska hans valrätt upphöra när talan väcks mot någon av dessa; detta ska också gälla om käranden har rätt att välja mellan en eller flera transportörer och en faktisk transportör.

Artikel 58

Förlust av rätten att föra talan med anledning av dödsfall eller personskada

1. Rätten till sådan talan som grundas på transportörens ansvar i fall då resande dödas eller skadas ska upphöra, om inte den som har rätt till ersättning, inom tolv månader från det att han fick kännedom om skadan lämnar meddelande om skadefallet till någon av de transportörer hos vilka ett anspråk kan framställas enligt artikel 55.1. Om den som har rätt till ersättning muntligen lämnar meddelande till transportören, ska denne ge honom ett intyg om det muntliga meddelandet.
2. Talerätten ska dock inte upphöra om
 - a) den som har rätt till ersättning har framställt ett anspråk hos någon av de transportörer som anges i artikel 55.1, inom den tid som anges i punkt 1,
 - b) den ansvariga transportören på något annat sätt har fått kännedom om att en resande har skadats, inom den tid som anges i punkt 1,
 - c) meddelande om skadefallet inte har lämnats eller inte har lämnats i tid till följd av omständigheter som inte kan läggas den till last som har rätt till ersättning,
 - d) den som har rätt till ersättning visar att skadefallet har orsakats av fel eller försummelse från transportörens sida.

Artikel 59

Förlust av rätten att föra talan om transport av resgods

1. När den som har rätt till resgodset har tagit emot detta, upphör rätten att föra talan till följd av transportavtalet mot transportören med anledning av att resgodset gått delvis förlorat, blivit skadat eller lämnats ut för sent.
2. Talerätten ska dock inte upphöra
 - a) vid delförlust eller skada, om
 1. förlusten eller skadan har fastställts enligt artikel 54 innan den som har rätt till resgodset tog emot det,
 2. den fastställelse som borde ha gjorts enligt artikel 54 inte har gjorts, och detta beror enbart på fel eller försummelse från transportörens sida,
 - b) vid skada som inte kan upptäckas utifrån och som fastställs först efter det att den som har rätt till resgodset tagit emot detta, om han
 1. begär fastställelse enligt artikel 54 genast efter det att skadan upptäcks och senast tre dagar efter det att han tog emot resgodset, och
 2. dessutom visar att skadan har uppkommit under tiden från det att resgodset togs emot av transportören till dess att det lämnades ut,
 - c) vid dröjsmål med utlämningen, om den som har rätt till godset inom 21 dagar har gjort sin rätt gällande hos någon av de transportörer som anges i artikel 56.3,
 - d) den som har rätt till godset visar att skadan har orsakats av fel eller försummelse från transportörens sida.

Torsdagen den 15 november 2018

Artikel 60

Preskription

1. En skadeståndsfördran som grundas på transportörens ansvar i fall då resande dödas eller skadas ska preskriberas
 - a) för den resande, efter tre år räknat från dagen efter den dag då den skadevållande händelsen inträffade,
 - b) för andra som har rätt till ersättning, efter tre år räknat från dagen efter den resandes död, dock senast fem år räknat från dagen efter den dag då olyckan inträffade.
 2. Andra fordringar på grund av ett transportavtal ska preskriberas efter ett år. Preskriptionstiden ska dock vara två år i fråga om en fordran som framställs på grund av en skada som transportören orsakat genom handling eller underlåtenhet antingen i avsikt att vålla en sådan skada eller hänsynslöst och med insikt att en sådan skada sannolikt skulle uppkomma.
 3. Den preskriptionstid som anges i punkt 2 ska räknas i fråga om
 - (a) fordran på ersättning för totalförlust: från fjortonde dagen efter utgången av den tid som anges i artikel 22.3;
 - (b) fordran på ersättning för delförlust, skada eller dröjsmål med utlämningen: från dagen för utlämningen;
 - (c) fordran som i något annat avseende rör transport av resande: från den dag då biljettens giltighetstid gick ut.
- I preskriptionstiden inräknas inte den dag som anges som begynnelse dag.
4. [...]
 5. [...]
 6. I övrigt ska förlängning av preskriptionstiden och preskriptionsavbrott regleras enligt nationell rätt.

AVDELNING VII

TRANSPORTÖRERNAS INBÖRDES FÖRHÅLLANDEN

Artikel 61

Avräkning i fråga om transportavgiften

1. Varje transportör som har eller borde ha uppburit en transportavgift ska vara skyldig att till de berörda transportörerna betala de andelar som tillkommer dem. Betalningssättet ska bestämmas genom överenskommelse mellan transportörerna.
2. Artikel 6.3, artikel 16.3 och artikel 25 ska även tillämpas på förhållandena mellan efterföljande transportörer.

Artikel 62

Rätt till återkrav

1. Om en transportör har betalat ersättning enligt dessa enhetliga rättsregler, ska den gentemot de transportörer som har deltagit i transporten ha rätt till återkrav enligt följande bestämmelser:
 - a) Den transportör som orsakat skadan ska vara ensam ansvarig för den.
 - b) Om skadan har orsakats av flera transportörer, ska var och en av dem svara för den del av skadan som den har orsakat. Om en sådan uppdelning inte är möjlig, ska ersättningsskyldigheten fördelas mellan dem enligt c.
 - c) Om det inte kan visas vilken av transportörerna som har orsakat skadan, ska ersättningsskyldigheten fördelas mellan alla transportörer som har deltagit i transporten, med undantag av dem som visar att skadan inte har orsakats av dem. Fördelningen ska ske i förhållande till deras respektive andelar av transportavgiften.

Torsdagen den 15 november 2018

2. Om någon av transportörerna är på obestånd, ska den obetalda delen av den transportörens andel fördelas mellan de övriga transportörer som har deltagit i transporten i förhållande till deras respektive andelar av transportavgiften.

Artikel 63

Förfarandet i mål om återkrav

1. En transportör mot vilken återkrav riktas enligt artikel 62 får inte bestrida det befogade i en betalning som den återkravsökande transportören har gjort, om ersättningsbeloppet har fastställts av domstol och den transportör mot vilken återkravet riktas har blivit vederbörligen underrättad om stämningsansökan och beretts tillfälle att inträda som intervenient i målet. Domstolen i huvudmålet ska fastställa de frister inom vilka underrättelsen och ansökan om intervention ska göras.
2. Den transportör som utövar sin rätt till återkrav ska i en och samma rättegång framföra sina anspråk mot samtliga transportörer med vilka den inte gjort upp i godo. I annat fall ska transportören förlora rätten till återkrav mot de transportörer som inte har stämts in.
3. Domstolen ska meddela en enda dom i fråga om alla återkrav som den handlägger.
4. Den transportör som önskar göra sin rätt till återkrav gällande får föra talan vid domstolarna i den stat på vars territorium någon av de transportörer som deltagit i transporten har sitt huvudkontor eller den filial eller agentur som ingått transportavtalet.
5. Om käromålet avser flera transportörer, får den transportör som utövar rätten till återkrav välja mellan de domstolar som är behöriga enligt punkt 4.
6. Talan om återkrav får inte tas upp i en rättegång där någon yrkar skadestånd på grund av sin rätt enligt transportavtalet.

Artikel 64

Överenskommelser i fråga om återkrav

Transportörerna ska vara fria att sinsemellan komma överens om bestämmelser som avviker från artiklarna 61 och 62.

Torsdagen den 15 november 2018

BILAGA II

MINIMIINFORMATION SOM SKA LÄMNAS AV JÄRNVÄGSFÖRETAG OCH BILJETTUTFÄRDARE

Del I: Information före resan

- Allmänna avtalsvillkor.
- Tidtabeller och villkor för den snabbaste resan.
- Tidtabeller och villkor för **samtliga tillgängliga biljettpriser, inklusive** det lägsta biljettpriset. [Ändr. 125]
- Möjligheterna att utnyttja förbindelserna, villkor för detta och tillgången till hjälpmedel ombord på tågen för personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet i enlighet med tillgänglighetskraven i direktiv XXX .
- ~~Villkor~~ **Arrangemang** för medförande av cyklar. [Ändr. 126]
- Tillgång på platser för **alla tillgängliga biljettpriser för kupéer för rökare och icke-rökare (och, i tillämpliga fall, rökkupéer)**, i första och andra klass samt i ligg- och sovvagnar. [Ändr. 127]
- ~~Eventuella faktorer som kan leda till avbrott eller förseningar i trafiken.~~ [Ändr. 128]
- Tillgång till tjänster ombord på tågen, **inklusive wifi och toaletter**. [Ändr. 129]
- Förfaranden för att återfå förlorat resgods.
- Förfaranden för inlämnande av klagomål.

Del II: Information under resan

- Tjänster ombord på tågen, **inklusive wifi**. [Ändr. 130]
 - Nästa station.
 - ~~Förseningar.~~ **Störningar och förseningar (planerade och i realtid)**. [Ändr. 131]
 - Viktigare anslutande tåg.
 - Säkerhets- och trygghetsfrågor.
-

Torsdagen den 15 november 2018

BILAGA III

MINIMINORMER FÖR TJÄNSTEKVALITET

I. Krav i fråga om järnvägsföretag

Senast den 30 juni varje år ska järnvägsföretagen på sin webbplats offentliggöra tjänstekvalitetsrapporten för det föregående räkenskapsåret och skicka den till det nationella tillsynsorganet och till Europeiska unionens järnvägsbyrå för offentliggörande på dess webbplats. Företaget ska på sin webbplats offentliggöra rapporten på landets officiella språk och, om möjligt, även på andra EU-språk, med en sammanfattning på engelska.

Tjänstekvalitetsrapporterna ska innehålla uppgifter om åtminstone följande:

1. Förbindelsernas punktlighet och allmänna principer för hur järnvägsföretag hanterar störningar i trafiken:

a) Förseningar:

- i) Totala genomsnittliga förseningar i procent per förbindelsekategori (internationellt, nationellt långdistans, regionalt och städer/förorter).
- ii) Andel (i procent) förbindelser som är försenade vid avgång.
- iii) Andel (i procent) förbindelser som är försenade vid ankomst.
 - Andel (i procent) förseningar på mindre än 60 minuter.
 - Andel (i procent) förseningar på ~~60–119 minuter~~ **91–120 minuter [Ändr. 132]**.
 - Andel (i procent) förseningar på 120 minuter eller mer.

b) Inställda förbindelser:

Inställda förbindelser i procent per tjänstekategori (internationellt, nationellt långdistans, regionalt och städer/förorter).

c) Tillämpning av förordningen vid förseningar och inställda förbindelser:

- i) Antal resenärer som har mottagit service och assistans.
- ii) Kostnad för tillhandahållandet av denna service och assistans.
- iii) Antal resenärer som beviljats ersättning.
- iv) Kostnad för den beviljade ersättningen.

2. Enkät om kundtillfredsställelse:

Minimiuppsättning kategorier som ska inkluderas:

- i) Tågens punktlighet.
- ii) Information till resenärer vid förseningar.
- iii) Information om tåg: korrekt information och tillgång till information.
- iv) Kvalitet på underhåll/tågens skick.
- v) Skyddsnivå ombord på tåg.
- vi) Renhållning ombord på tåget.

Torsdagen den 15 november 2018

vii) Användbar information ges under resan, **inklusive med avseende på wifi och andra tjänster ombord på tågen..**
[Ändr. 133]

viii) Tillgång till toaletter av god kvalitet på varje tåg.

ix) Hög standard på renhållning och underhåll av stationer.

x) Tillgänglighet avseende tåg och hjälpmedel ombord, inbegripet tillgängliga toaletter.

xi) Antal incidenter samt kvaliteten på assistans som faktiskt tillhandahållits personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet ombord i enlighet med artikel 24, utan hänsyn till förhandsbegäran om assistans.

3. Hantering av klagomål:

i) Antal klagomål och resultat.

ii) Kategorier av klagomål.

iii) Antal behandlade klagomål.

iv) Genomsnittlig svarstid.

v) Eventuella förbättringar som gjorts, åtgärder som vidtagits.

4. Assistans som tillhandahållits personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet:

Antal fall av assistans per tjänstekategori (internationellt, nationellt långdistans, regionalt och städer/förorter).

5. Störningar:

Förekomst och kort beskrivning av beredskapsplaner, krishanteringsplaner.

II. Krav i fråga om stationsförvaltare och infrastrukturförvaltare

Tjänstekvalitetsrapporterna ska innehålla uppgifter om åtminstone följande:

1) Information och biljetter:

i) Förfarande för hantering av förfrågningar om information på stationen.

ii) Förfarande och medel för tillhandahållande av information om tågtidtabeller, tariffer och perronger; kvaliteten på informationen.

iii) Visning av information om rättigheter och skyldigheter enligt förordningen och om kontaktuppgifter för nationella tillsynsorgan.

iv) Biljettköp.

v) Tillgänglig personal på stationen som kan tillhandahålla information och sälja biljetter.

vi) Tillhandahållande av information till personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet.

2. Allmänna principer för hantering av störningar i trafiken:

i) Antal resenärer som har mottagit service och assistans.

ii) Kostnad för tillhandahållandet av denna service och assistans.

3. Beskrivning av åtgärder som vidtagits för att säkerställa renhållning i stationsanläggningar (toaletter etc.):

i) Städningsintervall.

ii) Tillgång till toaletter.

Torsdagen den 15 november 2018

4. Enkät om kundtillfredsställelse:

Minsta antal kategorier:

- i) Information till resenärer vid förseningar.
 - ii) Information om tågtider/perronger: korrekt information, tillgång till information och tillgänglig information.
 - iii) Skyddsnivå på stationen.
 - iv) Svarstid för förfrågningar om information på stationer.
 - v) Tillgång till toaletter av god kvalitet på stationen (inbegripet tillgänglighet).
 - vi) Renhållning och underhåll av stationer.
 - vii) Tillgänglighet ~~avseende~~ **vid** station och stationsanläggningar, **inklusive trappstegsfri tillgänglighet, rulltrappor, hissar och bagageramper. [Ändr. 134]**
 - viii) Antal incidenter samt kvaliteten på assistans som tillhandahållits personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet på stationen.
-

Torsdagen den 15 november 2018

BILAGA IV

FÖRFARANDE FÖR HANTERING AV KLAGOMÅL FÖR NATIONELLA TILLSYNSORGAN

I komplicerade fall, exempelvis i ärenden som berör flera ersättningsanspråk eller ett antal operatörer, gränsöverskridande resor eller olyckor på territoriet i en annan medlemsstat än den som beviljat företags tillstånd, i synnerhet när det är oklart vilket nationellt tillsynsorgan som är behörigt, eller där det skulle underlätta eller påskynda åtgärdandet av klagomålet, ska nationella tillsynsorgan samarbeta för att utse ett "ledande" organ, som ska fungera som en enda kontaktpunkt för resenärer. Alla inblandade nationella tillsynsorgan ska samarbeta för att underlätta åtgärdandet av klagomålet (inbegripet genom att utbyta information, bistå med översättning av handlingar och tillhandahålla information om omständigheterna vid incidenter). Resenärerna ska informeras om vilket organ som är "ledande" organ. ***Dessutom ska nationella tillsynsmyndigheter i samtliga fall och under alla omständigheter säkerställa efterlevnad av förordning (EU) 2017/2394. [Ändr. 135]***

Torsdagen den 15 november 2018

BILAGA V

Jämförelsetabell

Förordning (EG) nr 1371/2007	Denna förordning
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 1 a	Artikel 1 a
Artikel 1 b	Artikel 1 b
—	Artikel 1 c
Artikel 1 c	Artikel 1 d
—	Artikel 1 e
Artikel 1 d	Artikel 1 f
Artikel 1 e	Artikel 1 g
—	Artikel 1 h
Artikel 1 f	Artikel 1 i
Artikel 2	Artikel 2
Artikel 2.1	Artikel 2.1
Artikel 2.2	—
Artikel 2.3	—
Artikel 2.4	—
Artikel 2.5	—
Artikel 2.6	—
Artikel 2.7	—
—	Artikel 2.2
—	Artikel 2.3
Artikel 3	Artikel 3
Artikel 3.1	Artikel 3.1
Artikel 3.2 och 3.3	—
Artikel 3.4	Artikel 3.2
Artikel 3.5	Artikel 3.3
Artikel 3.6	Artikel 3.4
Artikel 3.7	Artikel 3.5
Artikel 3.8	Artikel 3.6
Artikel 3.9	Artikel 3.7
Artikel 3.10	Artikel 3.8
—	Artikel 3.9
—	Artikel 3.10

Torsdagen den 15 november 2018

Förordning (EG) nr 1371/2007	Denna förordning
Artikel 3.11	Artikel 3.11
—	Artikel 3.12
Artikel 3.12	Artikel 3.13
Artikel 3.13	Artikel 3.14
Artikel 3.14	—
Artikel 3.15	Artikel 3.16
Artikel 3.16	Artikel 3.17
Artikel 3.17	Artikel 3.18
—	Artikel 3.19
Artikel 4	Artikel 4
—	Artikel 5
Artikel 5	Artikel 6
Artikel 6	Artikel 7
Artikel 7	Artikel 8
Artikel 8	Artikel 9
—	Artikel 9.4
Artikel 9	Artikel 10
Artikel 9.3	—
—	Artikel 10.5 och 10.6
Artikel 10	—
Artikel 11	Artikel 11
Artikel 12	Artikel 12
Artikel 12.2	—
Artikel 13	Artikel 13
Artikel 14	Artikel 14
Artikel 15	Artikel 15
Artikel 16	Artikel 16
—	Artikel 16.2 och 16.3
Artikel 17	Artikel 17
—	Artikel 17.8
Artikel 18	Artikel 18
—	Artikel 18.6
—	Artikel 19

Torsdagen den 15 november 2018

Förordning (EG) nr 1371/2007	Denna förordning
Artikel 19	Artikel 20
Artikel 20	Artikel 21
Artikel 21.1	—
Artikel 21.2	Artiklarna 22.2 och 23.2
Artikel 22	Artikel 22
Artikel 22.2	—
—	Artikel 22.4
Artikel 23	Artikel 23
—	Artikel 23.4
Artikel 24	Artikel 24
Artikel 25	Artikel 25.1, 25.2, 25.3
—	Artikel 26
Artikel 26	Artikel 27
Artikel 27	Artikel 28
—	Artikel 28.3
Artikel 27.3	Artikel 28.4
Artikel 28	Artikel 29
Artikel 29	Artikel 30
Artikel 30	Artikel 31
—	Artiklarna 32 och 33
Artikel 31	Artikel 34
—	Artikel 34.1, 34.3
Artikel 32	Artikel 35
Artikel 33	—
Artikel 34	Artikel 36
Artikel 35	—
—	Artikel 37
Artikel 36	Artikel 38
—	Artikel 39
Artikel 37	Artikel 40
Bilaga I	Bilaga I
Bilaga II	Bilaga II

Torsdagen den 15 november 2018

Förordning (EG) nr 1371/2007	Denna förordning
Bilaga III	Bilaga III
—	Bilagorna IV till V